

flacăra

ANUL XV NR. 41 (593) — 8 octombrie 1966

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Hunedoara-Deva

GAUDEAMUS IGITUR

Într-o atmosferă de vibrantă însuflețire, în prezența conducătorilor de partid și de stat, s-a deschis, în întreaga țară, noul an universitar.

La manifestările consacrate deschiderii învățământului universitar s-a desprins în mod elocvent hotărârea studenților din țara noastră și a tuturor cadrelor didactice de a ridica pe noi trepte bogatele tradiții ale învățămîntului nostru, de a fi la înălțimea deosebitelor condiții în care ei își desfășoară activitatea, conștienți fiind că în noul plan cincinal școlii superioare românești i se deschid perspective din cele mai luminoase.

Legînd indisolubil cunoștințele lor de practica construcției socialiste, studenții patriei noastre își vor concentra elanul și străduințele pentru a deveni cadrele de înaltă calificare de mîine necesare cerințelor complexe de construire a României socialiste.

«Este necesar ca fiecare institut, fiecare catedră să devină un factor activ în frontul nostru științific, o tribună de dezbateri creatoare, de confruntare principală a opiniilor, care să contribuie la soluționarea multiplelor probleme ale construcției socialiste, la înflorirea științei și culturii românești; a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu la adunarea consacrată deschiderii școlii superioare din anul universitar din marea sală a Palatului Republicii.

În fotografia: Sosirea conducătorilor de partid și de stat la Universitatea București (sus) la Institutul agronomic (jos).

SĂRBĂTOAREA RECOLTEI

CONDUCĂTORII DE PARTID ȘI DE STAT LA SĂRBĂTOAREA RECOLTEI

1) La București, la festivitățile de la halele Obor și la cele de la Pavilionul Expoziției economiei naționale conducătorii de partid și de stat s-au întâlnit cu cei ce sporesc rodnicia pământului.

În încheierea cuvîntării rostite la halele Obor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: «Urez țărănimii noastre, tuturor lucrătorilor ogoarelor, noi și noi succese în activitatea închinată sporirii producției pentru ridicarea patriei noastre pe culmi tot mai înalte ale socialismului, ale societății comuniste».

2) Conducătorii de partid și de stat au cinstit cu țărani cooperatori din comuna Coșereni — regiunea București — pentru rezultatele bune pe care le-a obținut cooperativa agricolă în acest an. Oaspeții au fost întâmpinați de tinere perechi căsătorite în acea zi. Tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a felicitat, urîndu-le sănătate, viață îndelungată și mulți copii.

SĂRBĂTOAREA RECOLTEI

În prima duminică a acestui octombrie, în întreaga țară, într-o atmosferă de voie bună și optimism, s-a desfășurat sărbătoarea «Zilei recoltei». În cadrul acestei grandioase serbări populare s-a adus laudă rodniciei pământului strămoșesc, harnicei noastre țărâni muncitoare, tuturor oamenilor muncii din agricultură. Din inima țării — din Capitală — a fost adresat celor ce sporesc rodnicia pământului un cald salut din partea

Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al Consiliului de Mâiniștri.

Satele României au primit sărbătoarea rodniciei pământului în cântec și joc.

La o asemenea sărbătoare a fost prezentă și revista noastră. Iată-ne, așadar, la Chirnovi (Oltenița), o comună așezată la confluența Dunării cu Argeșul.

rapsodia toamnei românești

Nici aici, la Chirnovi, nici în Moldova; nici în Niculițelul dobrogean, nici în Banat toamna n-a fost niciodată mai frumoasă ca în acest octombrie. Aici, la Chirnovi, «Ziua recoltei» a coborât parcă din legende. Ferestrele gospodariilor sînt împodobite cu ciorchini de struguri, cu snopi de orez, cu știuleți de porumb irigat, cu ploști în care cîntă mustul.

Răsună cîntecele-n șir. Horele se țin lanț. Sfirîie grătarele. Chiuiturile se aud pînă la Argeș, pînă la Dunăre. Dar sosește și un ceas de liniște. Așa e obiceiul la marile praznice. Să se facă bilanțuri, să fie adunate toate lucrurile bune, pentru ca cei ce le-au înfăptuit — oamenii — să se bucure de ele și, pornind de la ceea ce-i bun, să deschidă cale liberă pentru noi biruințe.

Vorbește un om, Gheorghe Stănimir, președintele cooperativei agricole «8 Martie». Grînele au dat roade bune în acest an. Cam toate peste plan. Porumbul, cunoscînd binefacerea «ploilor la comandă», a vîrfuit magaziile. Pe unele parcele pământul a gemut sub greutatea pădurii de porumb: 15 800 kg știuleți la hectar. Orezul a găsit la Chirnovi meșteri iscușiți. La ora aceasta aici secerișul orezului e în toi. Producție medie la hectar nemaiîntîlnită aici niciodată: 5 500 kg. În viile chirnovenilor s-a copt

poamă gustoasă și multă: 9 000 kg struguri la hectar.

La Chirnovi, ca în toate comunele, socialismul a modificat nu numai producțiile de grîne, ci — fapt esențial — viața oamenilor. Cifrele pe care le spune președintele atestă acest adevăr: 620 case noi, 2 școli generale — una cu două etaje — 42 cadre didactice, 180 televizoare în casele țăranilor cooperatori.

Harnicii țărani cooperatori din Chirnovi au stabilit în amănunțime cum va fi ziua lor de mîine. Orientîndu-se după Directivele Congresului al IX-lea al partidului, ei au luat o seamă de măsuri pentru atingerea obiectivelor pe care și le-au propus. La ora actuală irigațiile la cooperativa «8 Martie» binecuvîntează 450 hectare; în '70 ele se vor extinde pe o suprafață de 1 000 hectare. În '66 substanța activă a îngrășămintelor chimice folosite a fost de 117 tone; în '70 aceasta se va ridica la 323 tone. În '65 veniturile bănești la 100 hectare teren arabil au fost de 254 000 lei. În '70 ele vor ajunge la 484 000 lei.

Continuă petrecerea. În jurul meselor, lîngă pocalele cu must și lîngă pastramă, s-au adunat zeci de oameni. În capul mesei e Gheorghe Stănimir, președintele, încadrat de Nicolae Crăciun, vicepreședinte,

și Iosif Gutenmaher, inginer agronom. Se închină în cinstea partidului nostru, în cinstea brigadierilor Ion Arsene, Ion Petrușel, Gheorghe Dulgheru, Gheorghe Mircea; se închină în cinstea unor iscușiți șefi de echipă ca Vasile Stana, Vasile Lungu; se închină în cinstea orezarului Nicolae Stănilă, a viticultorului Constantin Bold, a mulgătorului Petre Melcescu; se ridică pocalul în cinstea lui Ion Vodă de la sectorul avicol, a bravilor cooperatori de la atelierul mecanic. Se închină în cinstea tuturor celor care au pus toată inima și priceperea în sectoarele unde au muncit.

★

La Chirnovi, ca în toate comunele din țară, în prima duminică a acestui octombrie s-a petrecut în toată legea. A doua zi chirnovenii, ca toți lucrătorii ogoarelor, au plecat ca un singur om pe cîmp, în podgorii, în ateliere, în magazii. Adună ultimele recolte ale toamnei și pregătesc un pat uriaș în care vor culca boabele din care va crește pîinea anului viitor.

George CIUDAN
Fotografii de S. STEINER

1. Se închină în cinstea frunțașilor.

2. Și cei mai mici au ținut să ia parte la «Ziua recoltei».

3. La Chirnogi, jocurile închinat «Zilei recoltei» au ținut pînă-n tîrziul nopții.

4. Au avut de ce să se bucure cooperatorii din Chirnogi. Recolta bogată de porumb din această toamnă este depozitată cu ajutorul elevatorului în spațioasele magazii ale cooperativei agricole.

● MEDI-
CUL CA-
RE «SIMTE»
UNDE ȘI
CÎND E
NEVOIE
DE EL ●
CÎND O
RADIO-
GRAFIE E

ANCHET

«FLACĂR

GREȘITĂ ●
ARTA DE
A TREMU-
RA DE FRIG
CÎND AI
COMBUS-
TIBIL SU-
FICIENT ●
A FI ȘI A
NU FI...
GATA ●

◀ *Serviciul stomatologic al spitalului din comuna Dor Mărunt, raionul Lehliu, se bucură de o bună apreciere din partea pacienților. Exemplul acestei unități sanitare ar trebui însușit și de cabinetul stomatologic al policlinicii din Alexandria, unde solicitanții sînt nevoiți să aștepte uneori zile în sir.*

ÎNȚILNIRI CU OAMENI ÎN ALB

de Nicolae RĂDULESCU și Aurel DOMȘA

◀ Policlina raională din Videle, dotată cu tot ce este necesar bunei desfășurări a activității medico-sanitare, oferă celui ce-o vizitează o imagine de ansamblu foarte plăcută. Dar de ce oare constructorii au uitat să instaleze telefon în această nouă clădire?

DIN NOU DESPRE CALITĂȚILE BUNULUI MEDIC • O ACTIVITATE ÎN CARE NU S-AU DEPUȘ TOATE E- FORTURILE.

Jurământul hipocratic de inițiere în tainele nobilei profesii a lui Asclepios s-a păstrat prin tradiția bogată în secole și fapte a medicinei, dar obligațiile medicului contemporan nu decurg din el, ci dintr-o cerință a eticii noastre. Pare de prisos să amintim aici adevărul elementar că accesul la serviciile slujitorului sănătății publice este un drept imprescriptibil, medicina, cu toate cuceririle ei, fiind o poartă spre civilizație, deschisă larg tuturor. De aceea în activitatea cadrelor medicale un loc important trebuie să-l constituie preocuparea pentru sporirea eficienței muncii în cadrul unităților sănătății publice, pentru îmbunătățirea condițiilor în care se acordă asistență sanitară oamenilor muncii.

★

Ne aflăm în cabinetul medicului Ioan BOGDĂNESCU, șeful dispensarului din comuna Măguri, raionul Huedin. Ca să ajungem aici am urcat la o altitudine de aproape 900 de metri, pe firul sinuos al Someșului Rece, către izvoarele lui.

REDACȚIA: Ni s-a spus că circumscripția pe care o conduceți este cea mai izolată din raion.

I. BOGDĂNESCU: Circumscripția acoperă un teritoriu cu raza de aproape 34 kilometri. Douăzeci și cinci de cătune cu vreo 4 300 locuitori. Acestea sînt premisele, ca să zicem așa. Și acum să trecem în revistă «forțele». Dispensarul are un staționar cu 30 paturi, maternitate, farmacie, un aparat roentgen, laborator de analize, instrumente și accesorii complete. Cadrele medicale și medii sanitare, în număr de zece, pot face față cerințelor curente, atît în dispensar cît și în circumscripție.

REDACȚIA: Cîți dintre colegii dumneavoastră sînt navetiști?

I. BOGDĂNESCU: Nici unul, deoarece unii dintre ei sînt localnici (mă refer la o parte din cadrele medii sanitare, tinere recrutate de noi cu cîțiva ani în urmă și îndrumate spre școlile de specialitate), iar, pe de altă parte, colegii au înțeles că nu-și vor putea desfășura cum trebuie activitatea în condițiile celui du-te-vino zilnic pe care-l presupune naveta.

REDACȚIA: Faptul că circumscripția se întinde pe o suprafață atît de mare determină un specific în munca dumneavoastră?

I. BOGDĂNESCU: Firește, există un specific, dar avem aceleași îndatoriri și preocupări ca și colegii noștri din alte locuri. Obiectivul central: profilaxia.

Acordăm anual peste 9 000 consultații (cifra anului 1965) cu un accent puternic pe așa-numitele consultații active, care sînt consultațiile acordate în deplasare, la domiciliu.

DIN APRECIERILE CÎTORVA LOCUITORI AI COMUNEI MĂGURI

P. ABRUDAN: Medicul I. Bogdănescu muncește mult. Zilnic îl poți vedea alergînd dintr-un cătun în altul. Îi cunoaște pe toți locuitorii comunei și parcă simte dinainte cînd și unde e nevoie de el.

M. BODEA: Avem un dispensar mic dar curat, îngrijit. Oamenii sînt primiți cum se cuvine de personalul de serviciu. Nu știu să fi auzit ca vreunul din consăteni să fi avut nemulțumiri ori de cîte ori a venit în contact cu personalul medical din circumscripție sau din dispensar.

Ne oprim aici, deși caracterizarea făcută de noi conștiinciozității și solitudinii față de pacienți a «oamenilor în alb» care lucrează în această îndepărtată circumscripție sanitară e departe de a fi completă.

Fără îndoială comuna Măguri din raionul Huedin nu este decît una din sutele de localități din țară unde activitatea cadrelor medico-sanitare întrunește calitățile necesare valorificării optime a condițiilor materiale create, în anii noștri, în acest sector. Din păcate însă realitatea ne mai oferă și altfel de cazuri.

★

Alexandria, regiunea București. Sistem în sala de așteptare a policlinicii raionale, la ora zece dimineața, cînd anunșurile afixate pe ușile diferitelor servicii arată că acestea ar trebui să fie deschise. Pacienții, cîteva zeci, așteaptă resemnați. Le urmăim și noi exemplul, după ce am luat act de fermitatea zăvoarelor cu care au fost ferecate cabinetele de neurologie, stomatologie, interne și cardiologie. Într-un tîrziu ne-am simțit datori să cerem lămuriri medicului șef al raionului, dr. Dianu RUSE.

— Să-i luăm pe rînd — ne-a spus domnia-sa: dr. Antoaneta Amplef, de la interne, e plecată în oraș, într-o chestiune urgentă (?); dr. Hariton Șerbănescu, de la cardiologie, s-a dus după materialele de care are nevoie pentru cabinet; ca și dr. Ioan Păunescu (stomatologie), care a plecat tot după materiale, dar la București; în sfîrșit, dr. Vasile Brumărică, neurolog, a trebuit să lipsească pentru a

participa la o conferință la Uniunea societăților de științe medicale (precum se vede, motive există, rămîne însă de văzut în ce măsură sînt ele mai temeinice decît obligația de a fi prezent la serviciu la ora cînd pacienții așteaptă).

— Se întîmplă des astfel de situații?

— Așa și așa.

— În lipsa medicilor, cine dă consultații de specialitate?

— Colegii lor de la alte servicii, în măsura în care pot să facă acest lucru. Evident, pacienții care n-au avut timp să aștepte sau n-au ajuns să intre la consultație revin a doua zi (asta se subînțelege; ar avea altceva mai bun de făcut? — N.A.). Trebuie să spun însă că la policlinica raională lipsesc medicii titulari de la cinci specialități: pediatrie, obstetrică, ginecologie, interne și O.R.L. Posturile acestea sînt suplinite de specialiști de la spitalul din localitate.

Ne-am lămurit, dar judecînd situația — astfel motivată — din punctul de vedere al cetățeanului care are nevoie de ajutorul medicului, nu putem admite nici unul din aceste motive. Unii pacienți vin de la distanțe mari, din cuprinsul raionului — cazul tînarului Gheorghe Călin din comuna Teleorman, cu care am avut următoarea convorbire:

— Azi e a patra zi de cînd vin aici, împreună cu consăteanul meu Marin Mareș, parcurgînd, de fiecare dată, 20 de kilometri cu bicicletele. În aceste patru zile am sosit la policlinică în zori și am plecat seara. Ne trebuie certificate medicale pentru angajare.

— De ce trebuie să dureze atît?

— Aici toate serviciile sînt foarte aglomerate. Într-o zi am izbutit să obținem o analiză, într-alta am încercat să intrăm la neurologie. Dar tovarășul doctor era plecat din localitate. Am revenit a doua zi ca să găsim aceeași situație. Și iată, azi, în a patra zi, riscăm să plecăm fără certificate, deoarece cabinetele stau tot închise.

Pentru cei ce vin la această policlinică «argumentele» medicului șef al raionului nu au funcția de a le alina durerile și nici măcar pe aceea de a le compensa timpul pierdut!

Se întîmplă și cazuri în care explicațiile sînt inoperante. De exemplu:

O bătrînă așteaptă să-i vină rîndul la consult.

— Sînt din comuna Plosca. Dispensarul comunal m-a trimis să-mi fac o radiografie. Am făcut una, dar nu-i bună, e greșită. Așa mi-au spus. Pentru asta mi-au trebuit mai multe zile. Azi sînt aici din zori. Mă tot plimb de la spital

la policlinică și de la policlinică la spital. Ce pot să fac?

Într-adevăr, pacienta nu poate oferi nici un remediu. Dar secția sanitară a Sfatului popular raional, organele Ministerului Sănătății sînt datoare să ia măsuri pentru îndreptarea unor astfel de stări de lucruri.

★

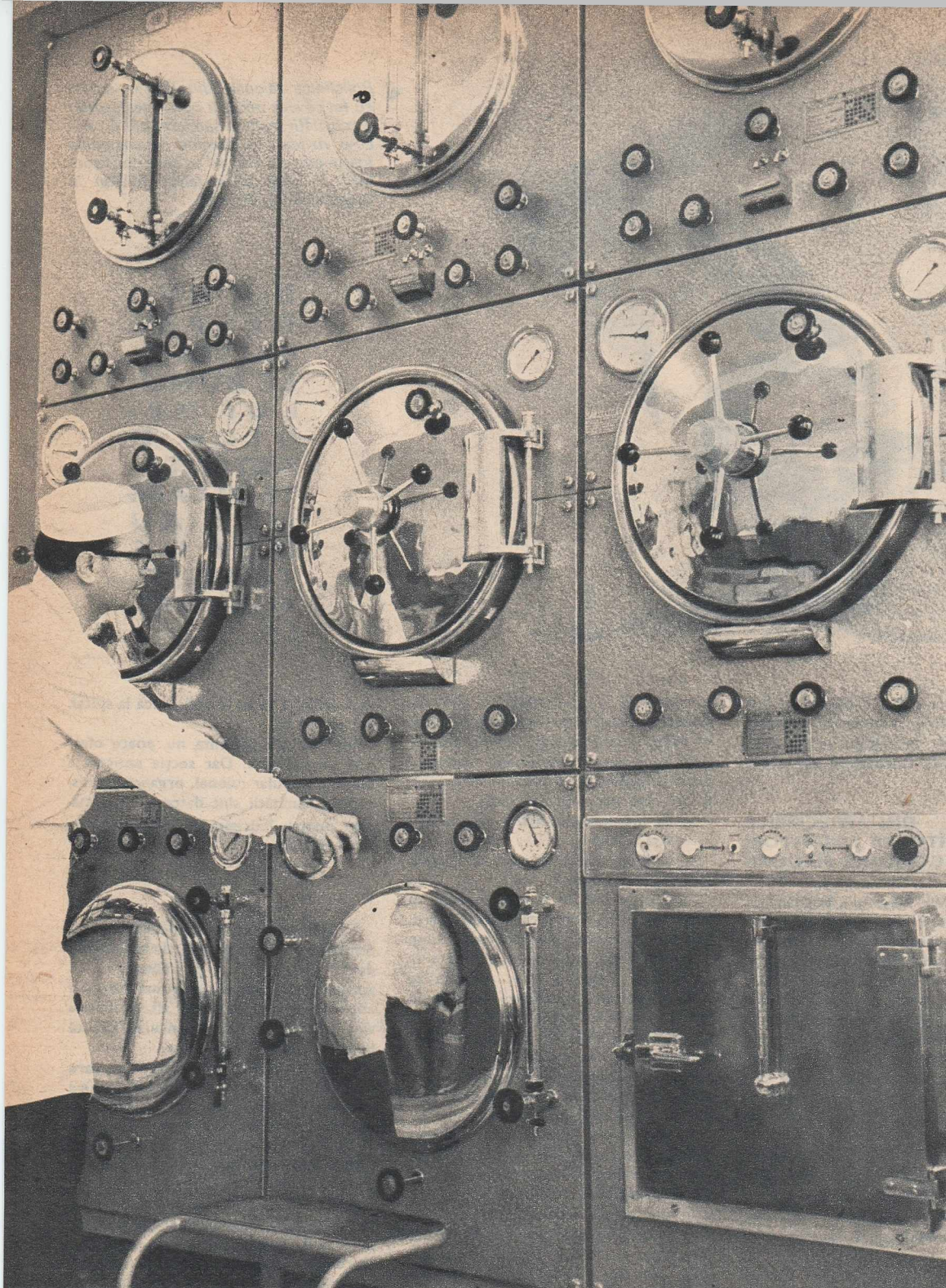
La Vitănești, nu departe de Alexandria, dispensarul comunal arată, de la distanță, destul de bine. Dar pe măsură ce te apropii și mai ales cînd pătrunzi înăuntru impresia devine cu totul alta: zidurile sînt crăpate, murdare, tencuiala căzută lasă să se vadă șipcile etc.

— Semnele lipsei de îngrijire pe care le prezintă clădirea dispensarului — ne-a spus dr. Felicia LUCA — ne sînt, bineînțeles, neplăcute, dar veți fi de acord că nouă nu ne stă în putință să le înlăturăm fără ajutorul secției sanitare a Sfatului popular raional.

Dar dacă ar fi vorba numai de atît! Secția sanitară a Sfatului popular raional pare să fi uitat că datorează unele ajutoare materiale dispensarului și casei de nașteri din Vitănești. A sosit timpul rece. Va trebui să se facă focul în sobe. Lemne există, nu însă și cine să le taie (o problemă insolubilă?). Șareta medicului — mijloc de transport destul de bun — n-are cal (a avut unul dar a murit datorită lipsei de îngrijire). Aproape de necrezut, și totuși așa este!

O comparație cu situația existentă din acest punct de vedere la Drăgănești-Vlașca ni se pare potrivită. Aici a fost construită o policlinică nouă care e gata și totuși nu e. Este, fiindcă întreprinderea constructoare (I.R.C.P.C.B., ceea ce înseamnă întreprinderea regională de construcții și prestări în construcții București) a construit-o cheltuind, bineînțeles, pînă la ultimul leu fondurile prevăzute în deviz. Nu este, deoarece beneficiarul — secția de sănătate și prevederi sociale a Sfatului popular raional Drăgănești — refuză, pe bună dreptate, s-o recepționeze. Pereții noii clădiri prezintă crăpături pe mari suprafețe datorită lipsei de grijă cu care s-au efectuat lucrările de finisare. Între timp, Sfatul popular al comunei Drăgănești așteaptă dezlegarea acestei dileme. Ca și colegii lor de la Vitănești, gospodarii obștești de aici privesc imperturbabili anomalia fără să intervină, ca și cînd problema nu

(Continuare în pag. 8)

◀ Noua policlinică raională din Giurgiu acordă un ajutor prețios dispensarelor sătești din apropiere. În fotografie: aspect de la centrul de sterilizare din cadrul acestei policlinici, unde sînt pregătite materiale pentru numeroase așezăminte sanitare din raion.

carnet
de scriitor

rădăuțene

de Eugen FRUNZĂ

1. Întors vremelnice în orașul amintirilor cu zvon de baladă, m-am pomenit că asist și eu, printre alții, la deschiderea noului an școlar. Și stăteau copiii în careu, cu servietele pregătite în așteptarea manualelor trimise în dar. Și îi vedeam mai frumoși ca zeii, potopiți de lumină și gata de zbor. Și în acele clipe venea ca o boare dinspre cumpăna munților, de-acolo unde acum o jumătate de mileniu a ctitorit Ștefan Voievod. Venea dinspre Putna un fior sau poate un sărut de demult. Și copiii cred că-l simteau venind din istorie. Și eu îmi pare că-l vedeam stăruind pe frunțile lor.

Și în acele clipe îi sărutau și văzduhul, și iarba, și nădejile. Și ne îngemănașem într-un unic sărut, noi — care întru-chipăm prezentul și gândim viitorul — noi toți, îndrăgostiții de țară, milioanele de stăpîni și slujitori ai ei. Și îi presimțeam pe copiii aceștia în maturitate, cucerind piscurile la care noi, cei de azi, încă nu vom fi ajuns, luminînd adîncurile în care noi, cei de azi, încă nu vom fi pătruns.

Și era atîta soare și atît de largă era lumea! Și le-am urat copiilor noștri de-aici de lingă veacul lui Ștefan, să zboare în viitorime cu aripi înstelate, cu sărutul pe frunte, ocrotitor.

★

2. De ce să n-o spun? Mă simt legat de aceste locuri ca și apa de vadul ei. Și de cite ori descopăr aici o nouă realizare, ea capătă în mintea mea proporții mai mari decît aiurea. Și iată, astăzi mă pot mîndri cu o diplomă. O găsiți înrămată și agățată de perete într-un birou al sfatului popular. Și diploma sună astfel: «...se acordă orașului raional Rădăuți premiul I pentru rezultate deosebite obținute în întrecerea patriotică pe regiune, pentru înfrumusețarea și buna gospodărire a orașelor raionale».

E vorba, desigur, de anul trecut — 1965. Dar trecînd zilnic pe străzile atît de curate, prin parcurile exemplar îngrijite, respirînd aerul îmbalsămat al orașului și privind la rîvna gospodarilor sper laolaltă cu ei într-un nou premiu. Și de ce adică n-aș spera și eu, vizitatorul anual dar pururi nedespărțit de tine, oraș al amintirii și al poemelor dintîi, care îți tinzi brațele spre lumină și ținerețea asemeni ființelor trezite dintr-o lungă uitare?!

Hai Rădăuții, să mai luăm un premiu! Că suflet avem berechet și patimă pentru acest colț de țară!

Iar eu, dacă voiți, am să vă scriu diploma în versuri pe o frunză de castan.

i-ar privi. Comentariile sînt, credem, cu totul de prisos.

★

Să revenim la oamenii în alb.

— De multe ori — e de părere medicul Alexandru LIȚU de la dispensarul din Țigănești, reg. București — o vorbă bună, un sfat competent spus pe tonul cel mai potrivit ajută mult pe bolnav. Reguliile comportării față de pacienți — continuă el — impun medicului un a- nume stil, în care solicitudinea, respectul, afecțiunea sinceră se întrepătrund.

— Doctorul Lițu nu e printre noi de prea multă vreme, dar ne bucurăm că a venit în comuna aceasta. E un om capabil, înțelegător, totdeauna gata să-ți dea ajutorul de care ai nevoie. E firesc deci ca noi, locuitorii comunei, să-i dăm tot ajutorul cuvenit.

Aceste cuvinte aparțin secretarului Sfatului popular al comunei Țigănești. Le-am auzit, în alte variante, și la alți concetățeni. Iată de ce, comparînd stilul de muncă al acestui medic conștiincios și îndatoritor cu cel al asistentelor medicale Constanța Croitoru și Constanța Ciurea de la dispensarul din Mihăi-

lești, localitate situată în apropierea Capitalei, nu putem să nu încercăm un sentiment de amărăciune. Cînd sînt la serviciu, cele două asistente obișnuiesc să plece «cu treburile», lăsînd dispensarul în seama femeii de serviciu care, cu toată bunăvoința, nu poate fi de nici un folos pacienților. O atitudine nepoliticoasă față de pacienți completează lipsa lor de răspundere. Ni s-a spus că au fost criticate în repetate rînduri, însă faptul nu le-a impresionat. Sau, cel puțin, prin fapte nu au arătat că aceste critici au avut vreun efect.

★

Observațiile consemnate în ancheta noastră ne îndreptățesc să conchidem că activitatea depusă de lucrătorii pe tărîmul sănătății publice nu răspunde în toate cazurile cerințelor legitime ale oamenilor muncii, că mai e loc în acest domeniu pentru o bună organizare, conștiinciozitate, spirit de răspundere. Calitatea de medic obligă, ea este înainte de toate o datorie. Vom reveni, într-un număr viitor, cu alte observații pe marginea aceluiași subiect.

**ÎNȚILNIRI
CU OAMENI ÎN ALB**

Explicație dramatică între Lut (Cristea Avram), Sabina (Gilda Marinescu) și Midia (Ioana Bulcă). E vizibilă preocuparea autorilor pentru compunerea cadrului, în decorul cherhanalei.

Punctul cel mai sudic de pe țărmul Mării Negre se cheamă Vama Veche. Satul a fost «ochit» la prospecții de regizorul Manole Marcus și, cam de la sfârșitul lui iunie, echipa care realizează filmul *Zodia fecioarei* s-a instalat aici.

TOT FILMUL ÎN DECORURI NATURALE

Devenită platou de filmare, Vama Veche s-a îmbogățit și cu câteva locuri de filmare amplasate ad-hoc. O cherhana situată pe plajă, sub malul rîpos, înalt, cu lotci răsturnate pe nisip, cu plase verzuie întinse pe birne de lemn ars și putrezit ori o casă clădită din piatră, cu scară și pridvor, înconjurată de o curte mare cu umbrar, fîntină și acareturi — sînt locuri unde se consumă cîteva momente-cheie ale acțiunii. Tot pe plajă, față în față cu valurile, s-au înălțat ruinele unei străvechi așezări grecești, trepte de piatră, coloane și trunchiuri de statui scoase parcă la iveală de migala arheologilor și servind în film drept scenă în aer liber pentru spectacolul pregătit de artiștii amatori cu ocazia sărbătorii tradiționale a recoltei. Toate sînt opera scenografului Ion Oroveanu. Împreună cu colaboratorii săi, decoratorul le-a înscris firesc în peisajul înconjurător, care se acordă cu decorurile și le face să pară «de-acolo».

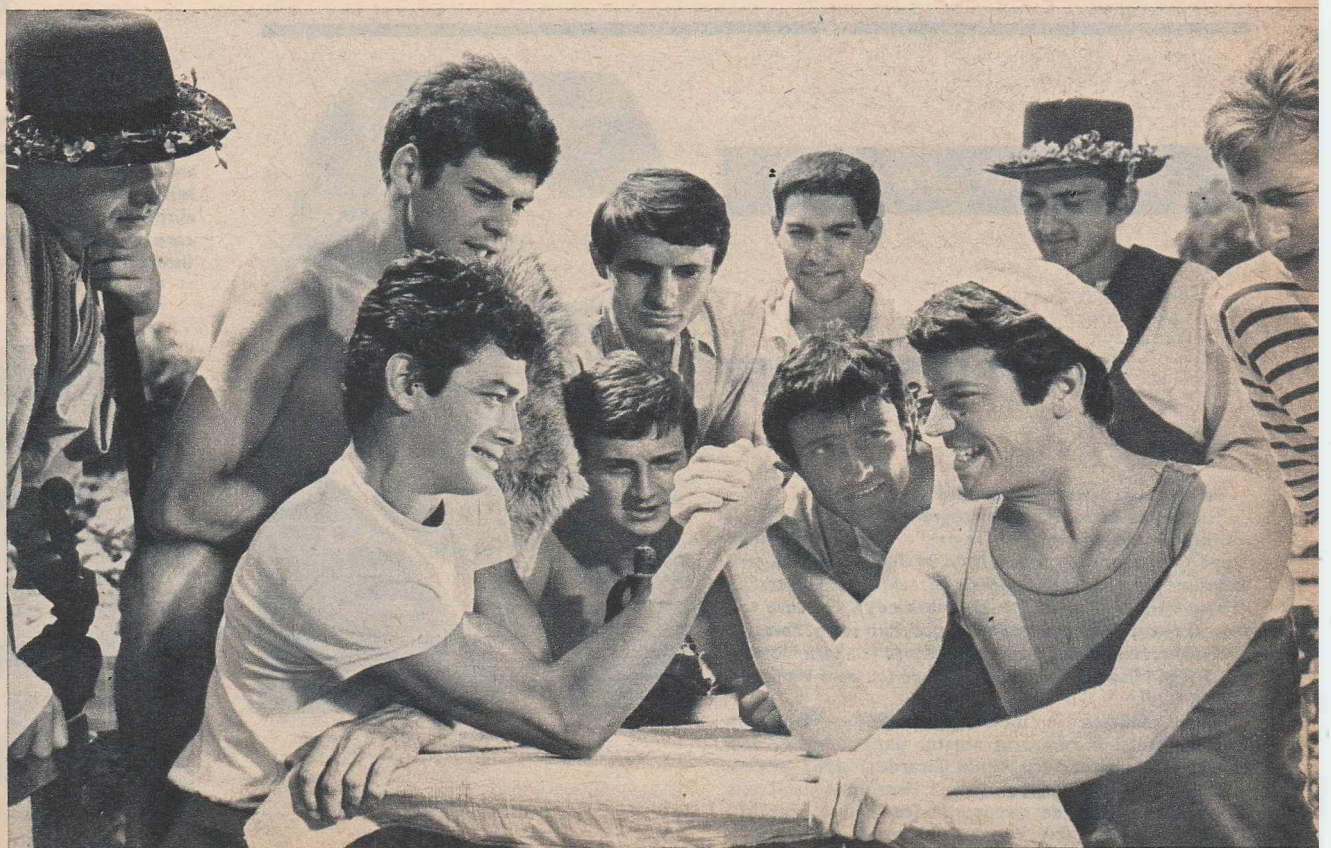
Credincios unor convingeri artistice mai vechi pe care a urmărit să le traducă în practică și în filmele sale precedente (*Străzile au amintiri* și *Cartierul veseliei*), Manole Marcus a evitat și de data aceasta studioul.

«Decît să mut satul la Buftea, am preferat să aduc aici utilajul de platou și să filmez la fața locului (sîntem în casa clădită și amenajată de Oroveanu, utilizînd materiale decorative autentice —

(Continuare în pag. 10)

VAMA VECHE- platou de filmare

La vîrsta lui Dionis (Sorin Postelnicu, stînga) și a lui Marin (Peter Paulhofer) infruntările de acest fel își au farmecul lor.

VAMA VECHE- platou de filmare

n.n.). Pe perioada lucrului au devenit locuința lui Lut (Cristea Avram), a nevastei sale, Sabina (Gilda Marinescu) și a copiilor lor, dintre care Dita (Ana Szeles) reprezintă un element central al tragediei. În genere țin mult la decorul natural. Important e să simt viu mediul ambiant al acțiunii, realizat în concordanță cu realitățile oglindite în scenariu.

AUTENTICITATEA TIPOLOGICĂ

La rîndul lor, actorii s-au deprins cu ulițele și casele din Vama Veche. Au ajuns să facă parte din acest univers, chiar dacă veneau aici de la Mangalia, cu intermitențe.

Cristea Avram se împotrivesc farmecului de june-prim pe care îl transmite îndeobște, pentru a atinge asprimea, expresia de concentrată frămîntare care se citește pe fața brăzdată a lui Lut. Gilda Marinescu, debutantă în cinema, e preocupată de legarea, din scene filmate disparat, a traiectoriei psihologice și a creșterii dramatice a rolului Sabinei. Ioana Bulcă găsește necesar să pătrundă inflexiunile dramatice interioare ale personajului Midia, precum și fixarea ținutei exterioare a aspectului aparte al acestei femei frumoase, energice. Blindul Tekir (Mircea Bașta), bătrîna moașă Hera (Mania Antonova), grupul tinerilor (alături de Ana Szeles sînt distribuți Sorin Postelnicu, Peter Paulhofer, Radu Cazan, Jorj Voicu etc.) completează distribuția, de a cărei veridicitate

tipologică regizorul se îngrijește în mod special.

REGULA CELOR TREI UNITĂȚI

Așa cum a fost conceput de autorul său, Mihnea Gheorghiu, scenariul *Zodia fecioarei* răspunde cu strictețe faimoasei reguli aristotelice a celor trei unități: de timp, de loc, de acțiune. Evenimentele tragice pe care le povestește filmul se derulează în decursul a 24 ore (o duminică, de dimineață pînă în zorii zilei următoare); acțiunea e situată în exclusivitate într-un sat dobrogean din zilele noastre (subiectul împletind motive literare de circulație universală cu elementul contemporan, purtînd amprenta înnoirilor socialiste); conflictul se concentrează într-un singur nod dramatic care leagă, în momente de maximă tensiune, cele cîteva personaje principale ale tragediei.

Cum înțelege Manole Marcus să trateze regizoral materialul extrem de dens oferit de scenariu? Pare evident că temperamentului artistic al regizorului îi convine unitatea dramaturgică a subiectului, compoziția sa densă. Aceasta îi îngăduie înainte de orice să analizeze minuțios comportarea personajelor și relațiile dintre ele. Semnificațiile scenelor sînt valorificate și prin mișcările aparatului sau prin compoziția plastică a cadrului, studiate îndelung înaintea fiecărei filmări, împreună cu operatorul-șef Sandu Întorsureanu și cu cola-

boratorul imediat al acestuia, cameramanul Gheorghe Iliuț.

Cînd pe ecrane va rula *Zodia fecioarei*, publicul își va da verdictul și va aprecia efortul creator al cineaștilor. De premieră ne mai desparte însă deocamdată un bun răstimp. În așteptarea ei, să lăsăm realizatorului ultimul cuvînt din acest reportaj:

«Potrivit construcției scenaristice, filmul va evolua pe două mari coordonate, întregindu-se și contrapunctîndu-se reciproc. Pe de o parte drama propriu-zisă tratată într-o manieră lentă, analitică și — sub raport coloristic — în tonuri de alb, cafeniu, negru, aproape monocrom. Pe de altă parte, serbarea, ambianta satului tratate liric, exuberant, din punct de vedere al montajului și al culorii. Din această interferență sper să realizez o suită de imagini care să transmită acea cursivitate, acel crescendo dramatic fascinant pe care le-am găsit în scenariu și m-au sedus de la prima lectură».

Mihail LUPU

PE ECRAINE:

"BOCCACCIO '70"

Cam limitativ acest titlu care reduce la tema erotismului din «Decameronul» schițele cinematografice cu semnificații mult mai cuprinzătoare ale filmului «Boccaccio '70», dar, în sfîrșit, argumentul publicitar nu e de neglijat, chiar atunci cînd e vorba de Zavattini (autorul ideii acestei culegeri cinematografice), de Monicelli și Fellini... Schița de moravuri semnată de Monicelli povestește un «caz» devenit banal în contextul unei societăți funciarmente absurde prin ciudătenia constrîngerilor pe care le impune individului dependent de ea. În speță, este o poveste de dragoste cu deznodămînt fericit — căsătoria, dar obligată la un anonimat tragicomic de un anume contract, rod al fanteziei unui patron ce interzice tinerilor salariați întemeierea unui cămin. Acest amor consumat în localurile publice și spionat de ochiul draconic al administratorului bănuitor s-ar putea termina prost dacă n-ar interveni reacția energică a tinerei — viitoarea mamă — care își strigă cu mindrie și furie bucuria de a fi iubită și de a iubi. Onestă dar foarte oarecare ca emoție artistică, această schiță nu amintește de loc personalitatea remarcabilă a lui Mario Monicelli, autorul capodoperei «Marele război».

În schimb Fellini merge și aici pe drumul pe care nimeni nu cutează să-l imite, într-atît este de specific, de diferit de tot ce l-a premers în cinematograful mondial.

Sînt prezente și în schița din Boccaccio, la o tulburătoare densitate emoțională, toate temele care răsună în operele felliniene de la «Șeicul alb» la «Giulietta și duhurile». Regizorul italian realizează o miniatură ce reprezintă strălucit, ca stil și structură filozofico-artistică, universul fellinian, cu obsesiile, cu întrebările sau cu răspunsurile lui crude, cu amestecul de grotesc și tragic, de realitate și simbol, de concret și oniric. «Tentația» bietului doctor Antonio, ros de puritanism ca de un ulcer cronic, victimă a refuzărilor erotice sporite de influența unei literaturi și publicații de scandal, amintește tentația multor personaje felliniene refugiate pînă la urmă nu în asceză ipocrită ci în deznăț frenetic. Sexagenarul cu aer de inchișitor ridicol este disecat cu ochi lucid dar înțelegător. Acest bătrîn rămas la vîrsta frămîntărilor erotice va deveni un fel de Don Quijote care începînd prin a-și blestema tentația (coșmarul său: feminitatea agresivă a fotografiei unei blonde frumoase — Anita Ekberg — etalată provocator pe un panou ce servește drept reclamă pentru inocentul «Beți mai mult lapte») va sfîrși prin a o adora și, obsedat de ea, va înnebuni. Sarcasmul criticii sociale completează analiza subtilă, complexă, a iadului cu care se confundă existența bătrînului.

Pepino de Filippo a găsit accentele tragicomice ale personajului, conceput de Fellini ca o victimă a societății moderne, iar

GELE 4 ZILE ALE ORAȘULUI NAPOLI

expresivitatea reportajului reconstituit

Prezent pentru a doua oară pe ecranele noastre (acum doi-trei ani a rulat filmul său *O zi ca lei*), regizorul italian Nani Loy, afirmă o direcție de preocupări care reînnoadă tradiția neorealismului din perioada imediat postbelică. Adept pasionat și ce a căpătat denumirea de portaj reconstituit, cineas consacra — și în acest al c film — evocării unor even te reale petrecute cu mai de două decenii în urmă.

FISĂ FILMOGRAFICĂ

MAURICE RINET

S-a născut la Nisa la 13 aprilie 1927.

Primul rol mare în cinematografie l-a avut în filmul «Întîlnirea din iulie» (1949, regizor — Jacques Becker). După 1950 a jucat în mai mult de 30 de filme dintre care amintim pe cele mai importante: *Un stăpîn puternic*, *Aristocrații*, *Vrăjitoarea* (cu Marina Vlady), *Cel care trebuie să moară*, *Ascensor pentru eșafod*, *Plin soare*, *Povestea unei iubiri*, *Feu follet*, *Carmen de la Ronda* (cu Sara Montiel și Jorge Mistral), *Ultimul meu tango* (cu Sara Montiel), *Casa Ricordi*.

Filme realizate în ultimii ani: 1964 — *Hoțul din Tibidabo* (este și regizorul acestui film), *Amador*, *Trei camere în Manhattan* (cu Annie Girardot); 1965 — *Centurionii*, *Marșul cel lung* (cu Robert Hossein și Jean-Louis Trintignant), *Linia de demarcație* (cu Jacques Perrin); 1966 — *Scandalul* (cu Yvonne Furneaux și Anthony Perkins).

...tulburătoarea Anita Ekberg are toate datele unei explozii nepăsătoare de vitalitate, a unei erupții vulcanice de frumusețe și temperament.

Un decor bizar, rod al fanteziei îmbolnăvite a eroului, îmbinat cu ornamentele prozaice ale peisajului citadin modern — o coloană sonoră ce amplifică expresiv coșmarul vizual al bietului Antonio — sînt doar cîteva din scripările acestei bijuterii felliniene.

Alice MĂNOIU

▲
Tentația personificată —
Anita Ekberg.

...vorba de eroica insurecție anti-nazistă a populației din Napoli, de acele patru zile memorabile ale toamnei lui 1943 cînd locuitorii pașnicului oraș al cantonețelor, înregimentați sub steagul rezistenței, au pus pe fugă trupele hitleriste, eliberînd orașul înainte de sosirea armatelor aliaze. Cronica acestui eveniment constituie subiectul filmului care, într-un autentic spirit documentarist, traduce titlul în imagini le o veridicitate impresionantă. **Cele patru zile ale orașului Napoli** apare astfel nu numai a un omagiu adus luptelor și ertfelor partizanilor napolitani care i-au izgonit pe ocupanții

germani, dar mai ales ca o relatare strictă a faptelor, dînd rigorierea unui jurnal cinematografic înregistrat la fața locului.

În contextul cinematografiei italiene (a cărei evoluție în ultimii zece ani a cunoscut o fertilitate diversificare a tendințelor și căutărilor creatoare, de la Antonioni, subtilul analist al stărilor psihologice, la revărsarea de inspirație și temperament efervescent a lui Fellini, de la abundența epică a lui Visconti la scînteierile satirice ale lui Germi sau Dino Risi) creația lui Nani Loy se înscrie pe circuitul unor filme de altă factură. El se înrudește cu Francesco Rosi (care utilizează aceeași metodă a reconstituirii documentare abordînd în **Cu minile pe oraș** probleme de stringentă actualitate) sau cu Vittorio de Seta (al cărui film **Bandiții din Orgosolo**, jucat în întregime de neprofesioniști, deplasa ficțiunea, se subordona documentarului). Cu toate diferențierile specifice ale filmelor lor, ei manifestă aceeași ambiție de a regăsi sursele de inspirație și de stil care au făcut, la timpul lor, faima lui De Sica (**Sciucchia și Hoți de biciclete**) și mai cu seamă a lui Rossellini (**Roma oraș deschis și Paisa**).

Filmul lui Nani Loy nu-și limitează însă virtuțile numai la crearea iluziei perfecte a realităților anului 1943, descrise cu minuțiozitate de istoric. Cineastul se întoarce spre trecut cu ochii prezentului; realizarea sa poartă amprenta spiritului contemporan. Cînd Nani Loy reface cu fidelitate atmosfera de atunci a străzii,

zbuiciumul și neliniștile oamenilor tracasatî de alarme aeriene și bombardamente, reduși la tăcere de teroarea fascistă dar neclintîți în hotărîrea de a-și cuceri libertatea, purtați pe aripile unui irezistibil patos patriotic care-i unește în luptă, el exaltă ideea forței invincibile a solidarității maselor în apărarea unei cauze drepte. Evenimentele istoriei devin o lecție politică actuală și regizorul țintește deliberat ca filmul său să fie pătruns de spirit politic. Un episod răscolitor ca cel al executării de către hitleriști, în marea piață din Napoli, a militantului italian acuzat de «trădare» capătă pe ecran valoarea unui tragic avertisment adresat celor care ar vrea să șteargă cu buretele trecutul.

De un dinamism care izvorăște din însăși trepidația faptelor istorice evocate, bogat în momente de intensă încordare dramatică și vîdînd progresul realizatorului sub raportul conturării tipurilor (chiar și în cazul aparițiilor episodice) filmul **Cele patru zile ale orașului Napoli** trezește interesul legitim al spectatorului de azi. De altminteri, prima lui ieșire pe ecranele europene a stîrnit, nu întîmplător, furia cercurilor neonaziste, care au încercat să-l defăimeze și să obțină interzicerea lui. Dar manevrele au eșuat, filmul și-a urmat cariera și expresivitatea artistică a acestei istorii a orașului Napoli, reconstituită cu fidelitate, a triumfat cu vigoarea proprie adevărului.

M. L.

sinuoasa curbă a nivelului calitativ

La modul general, printre lucrurile socotite de la sine înțelese, știm cu toții că asemenea tineri există. Cîrulă chiar, ca un loc comun, ideea că fiecare adolescent e în felul său poet. «Căci — ne asigură un șlagăr la modă — nu e om să nu fi scris o poezie, măcar o dată, doar o dată în viața lui».

Tulburătoarea, revelatoarea întîlnire cu liceenii frumoși și gravi care se încumetă să supună verbul pentru a-l face să exprime elanurile lor generoase, sentimentele lor proaspete, ne scutură din inerția pseudoreflexiilor de acest gen. Cînd o cunoști pe școlărița Rodica Doroftei (are 15 ani, trăsături copilărești, scrie muzică simfonică și pasteluri de taktură clasică, ale căror imagini, de o transparență cristalină, sînt în fond un omagiu adus lui Johann Sebastian Bach, compozitorul pe care îl îndrăgește cu deosebire) ai impresia că ți s-a oferit un privilegiu rar. Poate că miercuri, 28 septembrie, am văzut și ascultat pe cîteva dintre frunțașii din generațiile viitoare de poeți. În orice caz, înscriindu-se printre momentele memorabile pe care ni le oferă cînd și cînd televiziunea, emisiunea a avut și darul de a emoționa profund.

Dar nimic pe lumea asta nu pare mai sinuos decît curba nivelului calitativ al emisiunilor. Iată de pildă, transmiterea ultimei porții de muzică din filme. S-ar spune că o bună parte din artificiile ieftine, stîngăciile, procedeele nerecomandabile pe care televiziunea a început să le elimine — cu o autoexigență în remarcabilă creștere — din majoritatea programelor ei, și-au luat revanșa, îngrămădindu-se cu această înscenare neizbutită. Ea a avut totuși și un anume merit: a pus în evidență, prin involuntara îngroșare caricaturală, două aspecte ale relațiilor dintre spectacolul teatral de sală și televiziune. Am mai scris — și au scris și alți cronicari — despre incompatibilitatea structurală dintre spectacolul cu public și micul ecran. Suprademonstrată de emisiunile de varietăți, această incompatibilitate este estompată pînă la dispariție în cazul retransmiterii unor piese de teatru. Operatorii știu că spectatorii din sală nu au voie să intre în raza obiectivului lor, pentru că mult mai numeroșii spectatori ai televiziunii vor să vadă piesa, nu pe cei ce o ascultă și privesc din stal.

Și, totuși, unii regizori nesocotesc pînă într-atît acest principiu elementar, încît ar dori să ne ofere imaginea unui public cu prezență fizică în studio, chiar și atunci cînd, din fericire, el nu există. Notăm cîndva în rubrica de față inutilitatea mimării sonore a ropotelor de aplauze. S-a renunțat de atunci la acest artificiu ridicol, dar s-a inaugurat în schimb aducefeea în scenă a unor figuranți cărora li se cere să se deghizeze în public. Regula jocului este să arboreze o expresie de perpetuă încîntare, să aplaude entuziast, să schimbe între ei priviri apreciative și să ne atragă atenția printr-o mimică elocventă asupra hazului nebun al prezentării.

Hazul nebun al prezentării... De-a lungul anilor, televiziunea ne-a oferit umor și bun, și slab, și excelent, și penibil. Dar un text ca cel pe care talentata actriță Vasilica Tastaman a acceptat să-l citească între melodiile din filme se refuză oricărei categorisiri. El ridică doar problema exigenței pe care artiștii dramatici ar trebui s-o manifeste față de rolurile de prezentatori încredințate de televiziune. E vorba, de pildă, despre Dumitru Furdul, care a primit de asemenea, în repetate rînduri, sarcina ingrată de a citi (tot la emisiunile de muzică din filme) texte de un nivel nesatisfăcător.

Nu au dreptate, cred, cei ce condamnă din principiu participarea actorilor la activitatea curentă a televiziunii. Departele de a dăuna prestigiului lor, această participare le oferă prilejul de a-și dezvolta și afirma aptitudini care altfel ar rămîne nevalorificate. Iurie Darie, Ioan Besoiu, Valentin Plătăreanu, Adela Mărculescu și-au găsit foarte bine locul în programele de televiziune și agreebila lor apariție pe micul ecran reprezintă unul dintre elementele de atracție ale emisiunilor la care contribuie.

Dar un actor trebuie să știe spună nu atunci cînd i se oferă un rol de natură să-l asocieze cu o manifestare lipsită de un minimum de calități artistice sau literare. Cit despre «muzica din filme», mi se pare evident că, în lipsa unei formule inspirate, prezentarea ei ar cîștiga dacă s-ar face simplu, fără mofuri și pretenții.

Felicia ANTIP

BERLINUL ÎN PERSPECTIVA MARILOR CONSTRUCȚII EDILITARE DE AZI ȘI DE MÎINE

Am privit Berlinul dinspre Poarta Brandenburg, am încercat să-i cuprind contururile de la etajul al noulea al hotelului «Berolina» sau să deslușesc direcțiile de dezvoltare a orașului din însăși inima lui, vechiul Alexander Platz, numit de berlinezi simplu și familiar: «Alex». Nici un moment nu am avut totuși senzația că văd «ca-n palmă» orașul-șantier; nici chiar atunci cînd gazdele amabile au ținut să ne prezinte planuri edilitare și machete urbanistice, executate cu minuțiozitate. Nimic nu-ți oferă o mai deplină și mai fidelă imagine a capitalei R.D.G. decît acel intraductibil «Vogelschau», care înseamnă în germană «perspectiva de sus» — vederea din avion. E drept că pentru pasagerii turboreactorului modern, care înghite în zbor meteoric 600-700 km pe oră, acest «Vogelschau» — apanaj natural al păsărilor — are valoarea unei secvențe efemere, dar imaginea înregistrată, ca pe o peliculă, stăruie mult timp în amintire.

Văzută din perspectiva celei de-a treia dimensiuni, capitala Republicii Democratice Germane se înfățișează, în peisaj panoramic, ca un oraș cu magistrale largi, cu numeroase construcții noi, cartiere de locuințe și unități industriale — cu spații verzi și lacuri imense. În jurul orașului, pe o distanță de o sută de kilometri, se întinde covorul marilor păduri de pini și foioase, care, pe lângă pitorescul locurilor de week-end — atît de prețuite de berlinezi — oferă cel mai eficient mijloc natural de purificare a aerului orașului în care funcționează azi, în ritm trepidant, peste 800 de întreprinderi industriale.

Cu cîteva clipe înainte de intrarea avionului nostru în spațiul aerian al Berlinului, stewardesa împarte pasagerilor ultimul număr al revistei «Interflug-Service». Ne rețin atenția două fotografii aeriene care redau, prin contrast, vechiul și noul Berlin. Iată, în centru, cupola de aluminiu a Sălii Congreselor și noile blocuri cu multe etaje. Imaginea este dominată de magistrala dublă prin mijlocul căreia circulă — ca pe firul apei — trenul electric.

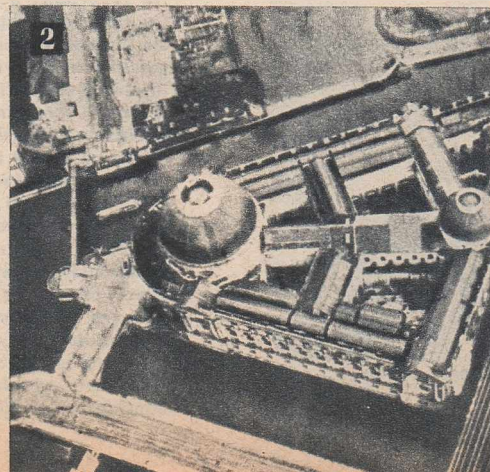
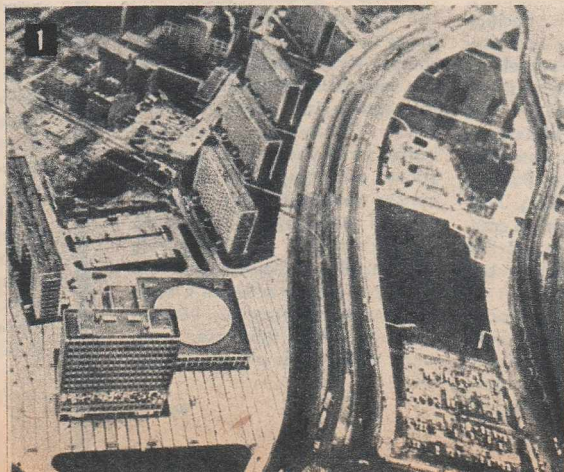
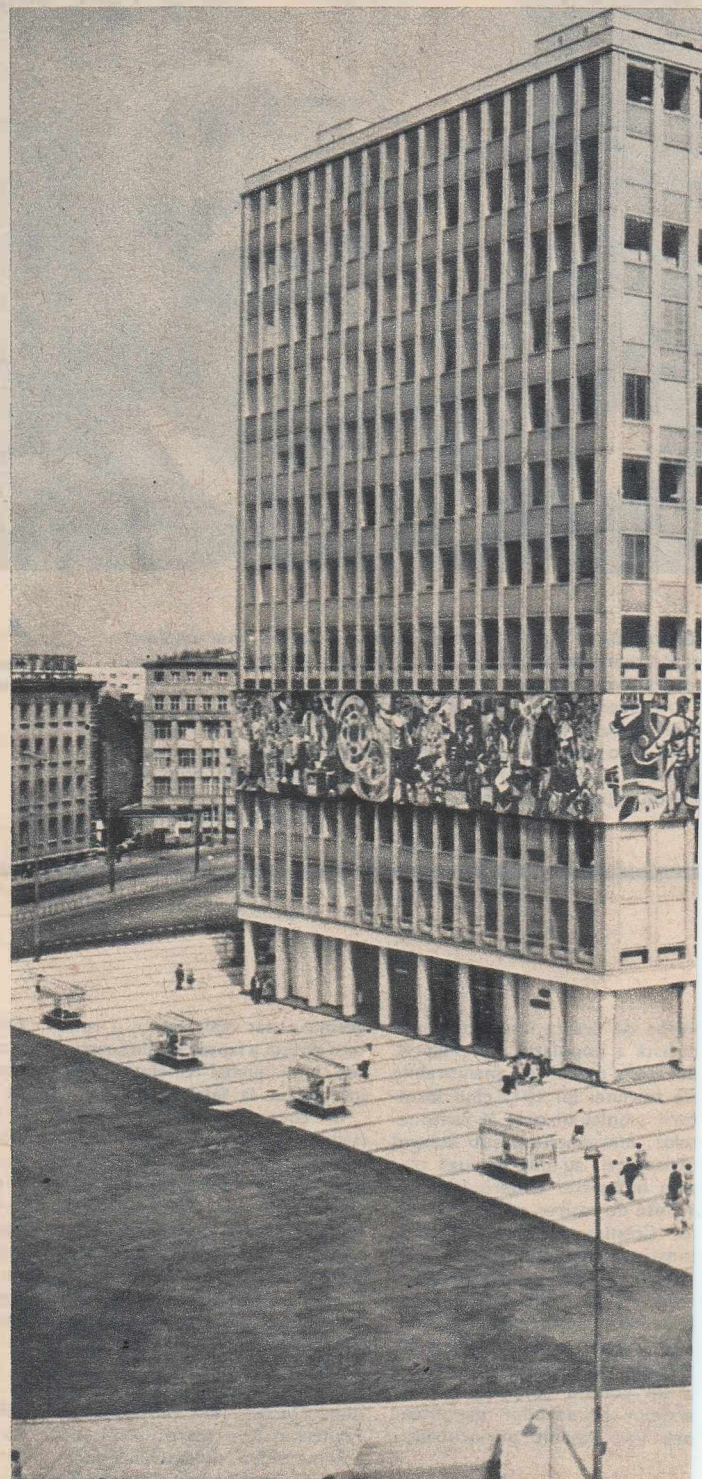
Acest S-Bahn (Schnellbahn) atît de popular dispune de o rețea de 320 km, iar garniturile lui confortabile deservesc zilnic peste un milion de călători, efectuînd un kilometraj total de 69 700 km.

În cealaltă fotografie, a cărei replică reală ni se înfățișează de jos privirilor, apare triunghiul masiv al Insulei muzeelor (Museuminsel) care adăpostește de multe decenii comori artistice de valoare universală. Este un crîmpei din istoria vechiului Berlin, un monument restaurat o dată cu multe alte semne de cultură adevărată, pe care urgia hitleristă nu le-a putut nimici în întregime. Dar ceea ce a nimicit? Dar cît a nimicit? O știu mai bine decît oricine berlinezii, sub ochii cărora s-au înălțat în ultimele luni ale războiului mormanele de moloz și ruine... 185 000 clădiri de locuit prefăcute în cenușă. 70 000 000 m³ de ruine. Morți și răniți fără număr. Distrugerile erau atît de mari încît, după unele calcule sumare, cu molozul de pe trupul încă fumegînd al orașului s-ar fi putut ridica, în 1945, un număr de 10 piramide de proporțiile lui Keops.

Două fețe ale aceluiași Berlin văzute din zborul turboreactorului. 1) În preajma noilor magistrale, construcțiile orașului în plin proces de modernizare. 2) Museuminsel — vechi lăcașuri de cultură, restaurate, ca părți integrante ale Berlinului de ieri și de azi.

Lupta pentru vindecarea rănilor pricinuite de război a fost îndelungată și anevoioasă. Ea s-a desfășurat pe toate planurile cu participarea maselor de cetățeni și s-a soldat cu deplin succes. Acum, berlinezii vorbesc cu legitimitate mîndrie despre «orașul renăscut» pe care-l îndrăgesc parcă mai mult ca oricînd. Nu numai pentru tinerețea lui nouă și înfățișarea modernă pe care o capătă văzînd cu ochii, dar și pentru că în contextul operei edilitare urbanistice caută și găesc soluții pentru îmbinarea armonioasă a frumuseților vechi ale Berlinului — avînd stilul și parfumul lor propriu tradițional — cu cele noi, turnate din beton și sticlă, în spiritul epocii noastre. Evident, din acest punct de vedere sarcinile ce revin edilitorilor berlinezi nu sînt de loc ușoare, cu atît mai mult cu cît vechiul oraș, în ciuda distrugerilor provocate de război, și-a păstrat neatîns sau și-a refăcut în ultimele două decenii cîteva cartiere vechi de locuințe, străzi și bulevarde de-a lungul cărora se întind înghesuite și mohorîte fațadele miilor de case îmbătrînite de vreme și lipsite de un stil caracteristic dar purtînd parcă amprenta rapacității foștilor proprietari.

O mîină nevăzută dar pricepută de gospodar lucrează zi și noapte pentru ca vechi străzi și bulevarde berlineze ca Schönhauser Alee, Prenzlauer Alee și altele să fie integrate în vastul plan de sistematizare a capitalei, fără a marca ostentativ contrastul dintre elementele arhitectonice clasice și cele moderne. În general se manifestă o grijă deosebită pentru recuperarea integrală a fondului de locuințe care au supraviețuit războiului, tot așa cum monumentele vestite de pe teritoriul Berlinului își recapătă unul cîte unul strălucirea de odinioară, începînd cu celebrul Brandenburger Tor înălțat ca «simbol al capitalei germane» între anii 1788 și 1791 și terminînd cu biserica Marienkirche despre a cărei existență pomenesc documente datînd încă din prima jumătate a secolului al XIII-lea. Poate că nicăieri la Berlin grija atentă pentru integrarea edificiilor cu trecut glorios în contextul noilor construcții și instituții centrale nu se învederează atît de pregnant ca în imensa piață Marx-Engels. În urmă cu cîteva secole, în acest loc se ridicau zidurile castelului rezidențial al stăpînitorului prusac. Castelul berlinez a fost distrus de bombe în cel de-al doilea război mondial și poate că nimeni nu s-ar fi gîndit la restaurarea lui dacă n-ar fi avut și altă semnificație istorică decît aceea de a fi fost reședință regală. Or, astăzi, vechea clădire este restaurată în întregime și adăpostește Muzeul de istorie germană. Mai mult, portalul principal

URBANISM

LA 3 DIMENSIUNI

— impresii din capitala republicii democratice germane —

de Dic. BABOIAN

Imagine etalon pentru efortul urbanistic al Berlinului: Sala Congreselor și Casa Învățătorului, prinse în obiectiv pe fondul blocurilor de locuințe care se conectează la magistrala Karl Marx Alee.

al monumentului a fost reconstituit întocmai și încadrat în fațada noii clădiri a Consiliului de Stat al R.D.G. Omagiul are desigur o profundă semnificație, întrucât de la balconul castelului berlinez regele Prusiei — încadrat de steagurile revoluției din 1848 — a fost obligat să se descopere spre a cinsti în mod public memoria eroilor revoluționari căzuți pentru cauza libertății. De la același balcon, eminentul militant revoluționar al clasei muncitoare germane, Karl Liebknecht, a proclamat, la 9 noiembrie 1918, Republica Germană.

Piața Marx-Engels, unde au loc azi marile parade și demonstrațiile populare, apare ca locul de întâlnire a principalelor momente din istoria mișcării muncitorești germane. În imediata apropiere a

palatului Consiliului de Stat se află sediul Comitetului Central al P.S.U.G., iar în partea vestică a pieței se ridică schelele unei clădiri moderne cu multe etaje care va adăposti curînd Ministerul Afacerilor Externe.

Pietrei masive cu ornamentații greoaie, caracterizînd trecutul în clădirile vechiului Berlin, îi succede arhitectura elegantă a zilelor noastre, dantela de metal și sticlă, care se înalță spre cer, în forme geometrice degajate. Privești blocul cu 12 etaje (Casa învățătorului) din Alexander Platz și îți dai seama că bătrînele clădiri din jurul lui nu mai au mult de trăit, reconstrucția întregului «Alex» fiind în plină desfășurare.

Parcurgi kilometri în șir de-a lungul magistralei Karl Marx Alee și nu desco-

peri nici o urmă a celor 4 și 6 «curți interioare» care constituiau odinioară cartierul mizeriei, dincolo de fațadele arătoase de pe vechiul Frankfurter Alee. De o parte și de alta a noii artere se înșiră blocurile înalte ale noului Berlin. Dar nu numai aici. În plină metamorfoză se află și celebra promenadă Unter den Linden, construită și plantată cu tei în 1647 pe locurile cunoscute cîndva ca «poteca de vînătoare princiară».

Hoteluri ultramoderne, edificii administrative, teatre, restaurante, mari magazine, totul în culori vii și în linii simple. Nimic din masivitatea apăsătoare a clădirilor cu ziduri cenușii, austere, ale orașului de ieri. Asemeni unor zgîrie-nori solitari, din loc în loc se înalță spre cer siluetele unor blocuri-turn

numite aci: Punkthochhaus.

În noul complex de locuințe Hans Loch sau în vechiul cartier Köln, complet transformat, s-au mutat, numai în acest an, mii de familii, în apartamente construite în timp record. De la 1948 încoace numărul apartamentelor date în folosință a atins în fiecare an ordinul zecilor de mii. «Prin toate aceste construcții noi criza de locuințe este simțitor ameliorată — scria deunăzi ziaristul Rudi Wetzel — dar nici pe departe înlăturată». Și adăuga că, potrivit aprecierilor specialiștilor, «vor mai fi necesari pentru aceasta încă cel puțin 12 ani de intensă activitate de construcție».

«Orașul nostru de mîine». De cîte ori n-am auzit această formulare în timpul șederii noastre la Berlin. Da, cetățenii Berlinului au învățat să vadă și să gîndească în perspectivă. În zilele cînd ruinele mai fumegau încă și cînd orașul se afla la pămînt, locuitorii lui, îndemnați de comuniști și mobilizați să lupte pentru reconstrucție, au văzut, dincolo de realitatea tragică a momentului, posibilitatea renașterii Berlinului. Spuneam că o mîină nevăzută de gospodar se străduiește permanent să confere Berlinului o frumusețe nouă. Mîina aceasta nu este altceva decît efortul colectiv dirijat de partid și de statul socialist spre înfăptuirea marilor transformări economice, sociale, edilitare la Berlin și în toată Republica Democrată Germană.

La ora aceasta edilii capitalei definitivează planul general de sistematizare, strîns legat și nemijlocit inspirat de planul de dezvoltare în perspectivă a întregii economii naționale.

Construcția centrului orașului, pornind de la Alexander Platz, urmează să fie terminată pînă în 1970. În aceeași perioadă se va construi complexul industrial Lichtenberg nord-est, cu blocurile de locuințe corespunzătoare. Atît în abordarea soluțiilor arhitectonice locale cît și în urbanistica de ansamblu se ține seama de structura istorică a orașului, dezvoltîndu-se în continuare sistemul inelar al rețelei de străzi. Cum, în ciuda ritmului rapid în care se construiește, majoritatea berlinezilor locuiesc încă în case vechi, edilii orașului își îndreaptă paralel eforturile spre renovarea sau transformarea unui număr cît mai mare de asemenea clădiri, găsind în multe cazuri soluții originale și practice totodată.

Opera de construcție se bucură de o largă participare a maselor. În presă, în adunări publice, la radio și televiziune, alături de arhitecți și urbanisti de profesie, își spun deschis părerea mii de cetățeni. Ei cer să fie folosite toate posibilitățile pentru modernizarea Berlinului. Deseori sint adresate și critici vii constructorilor. Cetățenii îi îndeamnă pe arhitecți să renunțe la dogme învechite și la soluții schematice și să abordeze în schimb, cu îndrăzneală, stiluri și concepții moderne, fără prejudecăți și rețineri.

Îndemnul de a construi cu «mîntea și cu inima» este însușit atît de specialiști cît și de masele largi pentru că, așa cum spun berlinezii, «orașul nostru de mîine» trebuie să fie un teritoriu pe care oamenii să trăiască «nu numai unii lîngă alții, ci și cu toții laolaltă», în condiții de confort corespunzătoare modului de viață socialist.

★

În urmă cu două decenii berlinezii măsurau în milioane de metri cubi munții de moloz. Ei numărău îndurerați casele și școlile distruse de bombe.

Au trecut anii. Urmele războiului se șterg treptat, pe harta Europei a apărut Republica Democrată Germană. Și acum, în orașul renăscut din propria cenușă, duduțul necontentat al ciocanelor pneumatice și zborul lin al cupelor de excavatoare conferă sensuri noi vieții pașnice a oamenilor care participă, cu dăruire și cu proverbialul lor simț gospodăresc, la transformarea Berlinului într-un oraș socialist modern.

Ilustrație de Val MUNTEANU

Cazul pe care aș dori să vi-l relatez (caz care a reprezentat o schimbare plăcută în munca noastră obișnuită) a început cu un telefon. Un telefon prin care domnișoara Violeta March îl ruga pe domnul Hercule Poirot să o primească pentru o chestiune importantă.

Poirot i-a fixat o întâlnire pentru ziua următoare, la orele 11 a.m.

Violeta March avea o figură foarte inteligentă, era înaltă, plăcută ca înfățișare; într-un cuvânt, o tânără față foarte atrăgătoare și îmbrăcată simplu dar cu foarte mult gust.

Sosită la orele 11 fix, a intrat imediat în miezul problemei.

— Vin cu o chestiune probabil neobișnuită pentru dumneavoastră, domnule Poirot, și oricât aș dori să vă expun lucrurile pe scurt, va fi totuși necesar să vă prezint câteva antecedente.

— Vă rog, domnișoară, ascult!

— Sunt orfană. Tatăl meu, fiul cel mai tânăr al unui mic fermier din Devonshire, nu se simțea atras de viața la țară și a plecat de timpuriu la Londra, să studieze. Gospodăria părintească fiind foarte săracă, fratele mai vârstnic al tatei, unchiul meu Andrew, a plecat și el de-acasă emigrând în Australia unde, în urma unor afaceri reușite, a ajuns foarte bogat. După terminarea studiilor, tata a devenit funcționar la o mică firmă comercială. Căsătoria cu mama a socotit-o ca o șansă deosebită. Mama era o femeie foarte atrăgătoare și cultivată, dar fără prea multă avere, fiind fiica unui artist care își ratase cariera. După șase ani de căsnicie fericită, tatăl meu a murit, iar atunci când împlinise 14 ani mi-am pierdut și mama. Am rămas orfană. Din fericire pentru mine, cu puțin înainte de moartea mamei, singura mea rudă, unchiul Andrew, se întorsese în Anglia și își cumpărase o proprietate importantă chiar în comuna sa natală. Cu mine era foarte drăguț, iar după moartea mamei m-a luat în casa sa, purtându-se ca și cum mi-ar fi fost cu adevărat părinte.

Unchiul avea însă păreri curioase, învechite, în ceea ce privește educarea tineretului. Nu avea studii, dar era înzestrat cu o inteligență foarte vie și reușita sa în viață îl făcea să desconsidere «educația din cărți». Era, în special, foarte sceptic față de orientarea spre studii a femeilor. El era convins că o fată trebuie să învețe numai conducerea practică a gospodăriei, să știe să mulgă vaca și să îngrijească orătăniile, să fie de folos familiei și nu se împacă să vadă femeile cu nasul în cărți. Se străduia să mă educe și pe mine conform convingerilor sale, ceea ce, bineînțeles, mă supăra foarte mult. De altfel, de la început m-am opus cu toată hotărârea acestor păreri și rezultatul era că ne certam foarte serios. Amindoi ne dovedeam firi dure, iar eu eram absolut convinsă că o femeie poate fi tot atât de înțeleaptă și de capabilă ca un bărbat și că este absurd ca o femeie care are posibilitatea intelectuală și materială de a învăța să se limiteze numai la munca în gospodărie. Întâmplarea mi-a fost favorabilă și, la un concurs, am obținut o bursă. Acest lucru m-a încântat și mai mult în convingerile mele și m-am hotărât definitiv să-mi continui studiile chiar și fără învoirea unchiului. Aveam încă ceva bani rămași de la mama, destul de puțini, dar nu mă speriam de greutăți. Ultima mea discuție cu unchiul,

înainte de a pleca la Girton, a fost foarte aprinsă. După cum v-am mai spus, era foarte bogat și mă considera unica sa moștenitoare. Mi-a spus însă la plecare că nu trebuie să mă mai aștept la nici un ban din partea lui. Mie acest lucru îmi era atunci indiferent. I-am răspuns că îl voi iubi mereu, dar că trebuie să-mi urmez drumul meu propriu în viață. Și așa a rămas.

«Te crezi foarte deșteaptă — a încheiat el discuția — eu nu am învățat din cărți, dar într-o zi ne vom măsura forțele și vom vedea atunci care va fi mai tare!»

Asta s-a petrecut acum nouă ani. Îl vizitam la fiecare sfârșit de săptămână și ne înțelegeam din ce în ce mai bine, deși nici unu dintre noi nu-și schimbase părerile.

În ultimii trei ani starea sănătății sale se înrăutățise și acum o lună a murit. Cu aceea sta ajung la scopul vizitei mele.

Unchiul a lăsat un testament foarte bizar și anume: gospodăria și anexele îmi revin mie, după un an, și — citez din testament — «dacă între timp înțeleapta nepoată va dovedi că este într-adevăr înțeleaptă. Dacă după trecerea unui an nu va dovedi că este mai deșteaptă decât mine casa și întreaga mea avere vor reveni instituțiilor de caritate X».

Un testament poate fi ușor atacat, domnișoară March. Clauzele sale sînt greu de susținut, iar dumneavoastră sînteți, de fapt, unica rudă a domnului March.

— Domnule Poirot, eu nu pot privi această problemă numai din punctul de vedere al obținerii moștenirii. Unchiul meu m-a avertizat și eu mi-am ales singura calea de urmat. N-am respectat dorința sa, el avea așadar dreptul să lase averea sa cui ar fi dorit.

— Credeți că a întocmit testamentul în prezența unui jurist?

— Nu cred. Este scris pe un formular tip. Ca martori semnează soții Baker, care l-au îngrijit pe unchiul meu timp îndelung.

— Puteți cere oricând anularea testamentului!

— N-aș face niciodată așa ceva. Cred că de fapt unchiul voia totuși ca averea să-mi revină mie, dar... după o încercare a forțelor.

— Aveți, așadar, impresia că este vorba de o șaradă pe care ar trebui să o dezlegați?

— Exact!

— Da, este posibil — spuse Poirot îngândurat. Unchiul dumneavoastră a ascultat probabil în casă bani sau un alt testament și v-a dat termen un an ca să demonstrați capacitatea dumneavoastră de a găsi ceea ce el a ascuns.

— Așa cred că stau lucrurile, domnule Poirot. Faptul că m-ați înțeles atât de repede îmi confirmă încrederea în talentul și priceperea dumneavoastră. Vă rog să mă ajutați.

— E foarte drăguț din partea dumneavoastră că îmi cereți acest sprijin. Părerea mea vă stă la dispoziție! Spuneți-mi ați început singură unele investigații?

— Foarte sumar. Vă spun sincer: a apreciat întotdeauna foarte mult invenția unchiului meu și, vă previn, nu voi avea o sarcină ușoară să găsim ceea ce el a ascuns.

— Ați adus cumva testamentul cunoscut? Domnișoara March i-a prezentat documentul și Poirot a început să-l studieze cu multă atenție.

— Este scris acum trei ani, la 25 martie

testament pierdut

Apare și ora: 11 a.m. Asta e foarte interesant, deoarece un testament scris cu jumătate de oră mai târziu îl va anula pe acesta. Unchiul Andrew nu a menționat întâmplător ora întocmirii testamentului. Să urmărim acest fir. Este drept că mi-ai adus o problemă neobișnuită, domnișoară March, dar îmi face plăcere ineditul și mă voi strădui să vă ajut la dezlegarea șaradei. Chiar dacă unchiul dumneavoastră a fost, așa cum îl descrieți, un bărbat ager la minte, sper că și creierul lui Hercule Poirot va mai fi în stare de agerimea cerută de această întrecere neobișnuită. Chiar în seara aceasta ar fi bine să plecăm spre casa unchiului dumneavoastră. Ce zici, Hastings, mergem? Desigur că am fost de acord.

★

La frumoasa proprietate a domnului March am ajuns seara târziu. Ne așteptau domnul și doamna Baker. Violeta îi înștiinșase telefonic de sosirea noastră și am fost foarte bine primiți.

Domnul Baker era un sătean robust, cu obrazul trandafiriu. Soția lui, înaltă și rumenă, personifica liniștea din Devonshire.

Am mâncat cu poftă o găină friptă, compotul de mere și ne-am culcat imediat. Dimineața, după ce am luat micul dejun, ne-am așezat la lucru, chiar în încăperea care-i slujise defunctului de birou. Masa de lucru era rînduită cu grija. Un scaun adînc, tapisat cu piele, părea să fi fost locul preferat al stăpînului casei. În fața mesei, balansoarul și fotoliile erau tapisate cu un material de modă veche.

— Ar trebui să facem un plan al cercetării încăperilor — zise Poirot — dar sînt aproape sigur că vom găsi cheia enigmei chiar în această cameră. Trebuie să citim foarte atent toate documentele din birou. Bineînțeles, nu pot spera să găsesc printre ele testamentul căutat, dar ar fi posibil ca un amănunt neînsemnat în aparență să ne dezvăluie ascunzătoarea secretă. V-aș ruga să sunați, domnișoară March.

Poirot se plimba prin cameră și scruta toate colțurile.

— Ce om ordonat a fost unchiul dumneavoastră! Cit de meticolos sînt orînduite toate. Fiecare cheie are eticheta cu inscripția convenită, pentru sertare sau pentru dulapul din perete. Fiecare lucru este la locul lui.

Deodată, s-a oprit. Se uită la cheia din sertarul mesei de scris, de care atîrna o etichetă mai mare și nu prea curată. Poirot scoase cheia din broască. Pe foaie se putea citi: «cheia de la masa de lucru». Părea un scris deosebit de cel cu care erau notate etichetele celorlalte chei.

— Am impresia că este alt scris — murmură Poirot. Cine a mai umblat prin această încăpere?

În acel moment se auzi o bătaie în ușă. A intrat Baker și apoi soția sa.

Aceasta a și început să-și manifeste indignarea.

— Este de necrezut, domnule, ca domnișoara Violeta să nu poată dispune de ceea ce i se cuvine. De la început m-am gândit că e o adevărată cruzime să pui astfel de condiții moștenitorului tău direct!

Poirot a pus câteva întrebări. Domnul și doamna Baker își aminteau precis de semnătura lor la întocmirea testamentului. Se

vedea că părerile soției erau și ale soțului în această privință, dar că părerea lor nu avusese prea mare importanță pentru testator. Domnul Baker a povestit că a trebuit să se deplaseze la oraș pentru procurarea formularelor tipărite.

— Formulare? Au fost deci mai multe? — întrebă Poirot.

— Da, domnule, domnul March era un om prevăzător, el mi-a cerut să aduc două formulare tip pentru cazul cînd ar fi greșit la scrierea testamentului. De altfel, așa s-a și întîmplat. Unul l-am semnat...

— La ce oră?

— Păi, la ce oră să fi fost?

Soția lui a intervenit:

— Cred că era ora 10. Pusesem la fiert laptele și cînd ne-am întors în bucătărie, era gata fiert.

— Bine, pe urmă?

— Pe urmă, ne-a chemat din nou domnul March. «Am greșit ceva — ne-a zis — și a trebuit să rup primul formular. Va trebui să semnați din nou». Am semnat din nou. Era ora 11, așa cum s-a și menționat. După aceea, ne-a dat o sumă frumoasă și ne-a spus: «În testament nu sînteți amintiți, dar să știți că atîta timp cît veți locui cu mine veți primi atît încît să nu duceți lipsă de nimic nici după moartea mea».

— Pot să spun că și-a ținut făgăduiala — mai adăugă domnul Baker.

Poirot s-a gândit un moment, apoi a întrebat:

— Îți amintești ce a mai făcut domnul March în ziua aceea?

— Da, a aplecat și dînsul pînă la oraș. Spunea că are de făcut unele plăți urgente. Poirot trecu la cu totul altă problemă.

Avea în mîna cheia de la masa de scris.

— Cine a scris aici? Domnul March?

— Desigur, domnul March, cine altul ar fi putut scrie?

Mi se păruse numai sau surprinsesem un moment de ezitare în răspunsul lui Baker? Să fi mințit? Dar cu ce scop? Și totuși scrisul de pe eticheta cheii de la masa de lucru părea altul decît cel de pe eticheta celorlalte chei.

Poirot reflecta adînc.

— Spune-mi, domnule Baker, cine a mai intrat aici în perioada aceea?

— Nimeni, domnule!

— Nici un fel de vizite?

— Nu, nu ne vizita nimeni în afară de domnișoara Violeta!

— Ai uitat de muncitori, Jim! — interveni soția sa.

Curios, pentru a doua oară părea că Baker are ceva de ascuns.

— Muncitori? — întrebă Poirot. Ce fel de muncitori?

Doamna Baker îl lămuri pe Poirot că acum doi ani și jumătate domnul March a adus aici niște lucrători zidari. Ea nu știe pentru ce. Crede că este vorba de unele «nazuri» ale domnului March, care găsise ceva de reparat în biroul său în care, de fapt, nu era nimic stricat. Cît timp au lucrat acolo cei doi muncitori, nimeni, nici măcar dînsa nu a avut voie să intre. Muncitorii veneau de la Plymouth.

— Interesant, Hastings! — își freca Poirot miinile după plecarea soților Baker. S-ar putea ca domnul March să fi scris un alt testament, după care a cerut să vină niște zidari de la Plymouth pentru a-i face o ascunzătoare zidită. Nu cred că ar fi cazul să începem cu ciocănitul pereților.

Aflăm mai repede dacă ne deplasăm pînă la Plymouth.

Așa a și fost. Din cele două firme susceptibile de a primi astfel de lucrări, una era chiar cea căutată. Toți muncitorii lucrau aici de multă vreme și cei doi care fuseseră trimiși la domnul March și-au amintit toate amănuntele. Ei au fost rugați să scoată cîteva cărămizi dintr-un perete, în biroul domnului March, și apoi să închidă tainița printr-un mecanism rotativ, așa încît să nu se poată cunoaște nimic. Domnul March era foarte nerăbdător să se termine lucrarea cît mai repede.

Ne-am întors foarte bine dispuși în casa domnului March, unde am și valorificat informațiile primite. La locul indicat, la atingerea cărămizii potrivite s-a mișcat un întreg pătrat și în fața noastră s-a deschis un mic seif întunecos.

Poirot scoase iute o bucată de hîrtie... arsă.

— Drace — strigă el înciudat — cine putea să ne-o ia înainte?

Am cercetat amărîți rămășițele a ceea ce fusese probabil adevăratul testament sau primul... Pe hîrtie se mai conturau doar semnăturile soților Baker. Încolo, nimic...

Poirot era foarte abătut.

— Nu înțeleg din ce cauză putea fi distrus testamentul? Ce conținea oare?

— Puteau face oare un astfel de lucru soții Baker? — am întrebat.

— Nu cred — răspuse Poirot. De ce ar fi făcut-o? Pentru ei ar fi de dorit ca întreaga moștenire să revină Violetei, de care par a fi atașați. În nici un caz nu sînt interesați ca proprietatea să ajungă în mîna administratorilor unor instituții de binefacere. Dar, fără îndoială, nici pe aceștia nu-i putem bănui că ar fi intrat aici pentru a obține moștenirea în locul domnișoarei March.

— Dar dacă bătrînul s-a răzgîndit și a ars chiar el testamentul?

— Asta ar fi posibil, Hastings. Ai făcut o remarcă foarte justă. Cu un astfel de om ciudat te poți aștepta la un asemenea deznădămint. În orice caz, sînt cu conștiința împăcată. Ceea ce se putea face, am făcut. Cred că în lupta cu șiretenia domnului March nu am de ce să mă declar învins. L-am descoperit ascunzătoarea. Păcat numai că nepoata lui nu cîștigă nimic din această descoperire.

Am plecat imediat la gară și am mai reușit să prindem acceleratul de Londra. Poirot era prost dispus și mormăia mereu. Eram foarte obosit și am ațipit. Deodată, la o oprit, Poirot a sărit în sus strigînd:

— Repede, Hastings, grăbește-te, te rog!

— Am ajuns la Londra? — am apucat să întreb și am sărit buimac pe peron, în timp ce acceleratul gonea vesel cu bagajele noastre, urmîndu-și drumul spre capitală.

Poirot mormăia mereu: «Ce prost am fost, tii! Ce prost am putut să fiu!»

De indignare, de-abia mai puteam vorbi.

— Sună frumos ceea ce spui, dar de ce nu ai spus asta cît timp mai eram în tren?

— am izbucnit în cele din urmă.

Pînă dimineața, cu personalul și cu un taxi, am reușit să ne întoarcem, mahmuri, la casa domnului March. După multe bătăi în poartă, i-am trezit pe soții Baker, care ne-au deschis ușa foarte mirați. Dar noi nu prea aveam timp să-i lămurim. Ne grăbeam să ajungem în birou. Poirot a deschis ușa și a declarat cu o voce solemnă:

— E așa cum și-am spus pe peron. Dar nu am fost de trei ori prost, ci de o sută de ori! Ia te uită!

Se îndreptă spre masa de lucru și scoase cheia cu eticheta ei, desfăcînd-o cu grijă. Era o hîrtie destul de mare, care fusese împăturită într-un gen de plic mic, triunghiular, ca orice etichetă de chei. Poirot s-a îndreptat spre sobă, în care erau pregătite lemnele pentru focul de dimineață și le-a aprins cu un chibrit. Cînd flacăra s-a întesit, Poirot a îndreptat spre ușa sobei hîrtia desfăcută din plic. După o clipă, pe hîrtie au început să se deslușească litere.

— Am cîștigat! — a exclamat Poirot calm dar triumfător.

Ne aplecasem deasupra hîrtiei. Nu era prea mult de citit. În cîteva rînduri se preciza că Andrew March lasă întreaga sa avere Violetei March, fiica fratelui său și unica sa moștenitoare. Data era 25 martie, orele 12,30. Ca martori nu semnau soții Baker, ci Albert Pike, cofetar, și Jessie Pike, casnică.

— Am astfel de testament e valabil? — am întrebat emoționat.

— După cîte știu, nu există nici o lege care să interzică scrierea unui testament cu cerneală simpatică. Moștenitoarea legală era în orice caz domnișoara Violeta. Dar acum ea va fi sigură de aceasta.

Poirot adăugă:

— A fost cu adevărat un vulpoi șiret! A prevăzător fiecare pas pe care l-ar întreprinde oricine ar încerca să dezlege taina construită cu atîta grijă. A dat soților Baker să semneze două testamente, pentru a întări bănuiala unui alt testament care îl anula pe cel descoperit în primul moment. A ars formularul din ascunzătoarea făcută, pentru a deruta pe cei ce s-ar fi dus să caute dezlegarea la Plymouth. În același timp, pentru cine știe să gîndească, a atras atenția asupra focului care ascunde sau — în cazul cernelei simpatică — dezleagă tainele. De fapt, în aceeași zi în care soții Baker semnaseră două formulare, a plecat cu cel de-al treilea testament, scris, dar invizibil, reușind să obțină, nu știu prin ce mijloace, semnătura cofetarului și a soției sale. Ar fi interesant să-i întrebăm ce le-a povestit pentru a-i determina să semneze o hîrtie pe care nu se vedea nimic, dar de fapt asta nu mai interesează. Întors acasă, a împăturit hîrtia, a aranjat cu grijă plicul-etichetă, l-a legat de cheie și, desigur, și-a frecat miinile satisfăcut că l-a încurcat pe toți și, în primul rînd, pe nepoata lui care nu putea învăța din nici o carte cum să găsească dezlegarea unui probleme atît de simple.

Dacă va reuși, atunci cu atît mai bine, se va dovedi mai deșteaptă decît el... și asta îi va aduce o recompensă binemeritată.

— Dar, dacă e vorba să fim drepti, ea nu a fost mai deșteaptă decît unchiul ei — am sărit eu. Dacă ne gîndim bine, bătrînul March a fost mai deștept decît nepoata lui...

— Greșești, Hastings, domnișoara March și-a demonstrat inteligența atunci cînd a predat întreaga problemă pe mîna unui specialist, experimentat în dezlegarea tainelor încălcite. Vezi, Hastings, domnișoara Violeta și-a cîștigat pe drept această moștenire!

Eu aș fi foarte curios însă să cunosc în această privință părerea bătrînului Andrew March.

— Greșești, Hastings, domnișoara March și-a demonstrat inteligența atunci cînd a predat întreaga problemă pe mîna unui specialist, experimentat în dezlegarea tainelor încălcite. Vezi, Hastings, domnișoara Violeta și-a cîștigat pe drept această moștenire!

Eu aș fi foarte curios însă să cunosc în această privință părerea bătrînului Andrew March.

cititorii fotografiază

sportul în «flacăra»

Despre tema pe care o amintim în titlu ne scrie de astă dată o cititoare: Jenița Păduraru din Botoșani. «În fiecare număr să apară cel puțin o coloană despre activitatea sportivă din săptămâna care a trecut — atât din țară cât și de peste hotare» — ne scrie corespondenta noastră. Propunerea, astfel cum e formulată de tovarășa Păduraru, nu ne surde. Noi am încercat diferite formule de reflectare a activității sportive. Dar a publica o scurtă cronică a evenimentelor din săptămâna precedentă nu ni se pare util. Manifestările sportive au loc, în majoritatea cazurilor (cu excepția unor competiții speciale), simbăta și duminica. Ar însemna, deci, ca noi să scriem despre ele exact peste o săptămână! Or, între timp, presa de specialitate și cotidienele au informat și au făcut toate comentariile necesare în legătură cu manifestările respective; ce am mai aduce noi în plus și mai ales într-o coloană de text? Mai interesante ar fi poate unele imagini fotografice decât un text oarecare. Asupra acestei ultime soluții vom reflecta. Iar răspunsul îl vom da în numerele de revistă care vor apă-

rea după 1 ianuarie 1967, în formula pe care, ca în fiecare an, o dorim înnoită și îmbunătățită.

în legătură cu cei ce nu răspund

Am mai arătat și în alte împrejurări că numeroși cititori se plâng de faptul că, scriind pe unele dintre adresele apărute la rubrica noastră «Cititorii către cititori», adesea nu primesc răspunsurile la care sînt îndreptați. Am evitat de cele mai multe ori să dăm numele celor ce n-au dovedit seriozitatea la care se obligau prin însuși faptul că, din propria lor inițiativă, solicitau publicarea adresei în vederea unor schimburi de ilustrate, corespondență etc. De astă dată, însă, indignarea ce străbate din scrisoarea pe care ne-a adresat-o profesorul I. Constantinescu din Sebeș ne îndeamnă să-i menționăm pe următorii: Silvia Armulescu din Tr. Severin, str. Adrian 16; Valentina Mironeanu din Iași, str. Uzinei 58 A și Adriana Grigoraș, tot din Iași, str. Cloșca 27. O scrisoare similară am primit și din partea cititorului Florian Drăgoi, ingi-

ner din Pitești, care ne comunică la rîndul său numele altor cinci cititori care nu au răspuns la scrisorile primite. Aceștia sînt: Mariana Diacu, Sibiu, str. Moara de Scoară nr. 4; Gheorghe Luca, Brașov, str. Zizinului 119; Silvia Sfirlea, Cluj, str. Almașului 3; Marieta Buștiuc, Mangalia, pav. 9, et. 4, ap. 21 și Nicolae Vrîncea, Ploiești, str. Romulus 1.

de ce nu funcționează difuzoarele?

Relativ la nefuncționarea, în câteva cartiere din Caracal, a rețelei de radioficare, Sfatul popular al raionului Caracal ne face cunoscut că sistarea temporară a funcționării rețelei de radioficare a fost impusă de unele considerente de ordin tehnic, pe deplin justificate. În încheiere, adresa arată: «Centrul tehnic P.T.T.R. va urgenta repararea liniilor de radioficare, astfel ca toate difuzoarele abonaților să poată funcționa din nou. Menționăm că pe percepse nici taxa respectivă».

cititorii către cititori

Următorii cititori doresc să corespundă: Cornel Roșca, mecanic turbine, Reșița, str. Furnalelor 47: teme diverse, cinema, ilustrate; Rodica Cristea, elevă, 17 ani, Pitești, str. Prundu Mic 65: teme diverse, sport, muzică ușoară, ilustrate; Ovidiu Daniel Iancu, student, București, cartier Pajura, bl. I 3, et. II, ap. 32, rn. Grivița Roșie: matematică, sport, ilustrate; Mărioara Ianculescu, vînzătoare, Lugoj, Magazinul 89 electric, str. Gheorghe Gheorghiu-Dej 2: teme diverse, ilustrate; Ioana Cîmpoieru, oficiantă P.T.T.R., Sibiu, căsuța poștală 119: știință, ilustrate; Mioara Rechițeanu, elevă, Sf. Gheorghe, Liceul nr. 1: ilustrate; Elvira Ema, studentă, București 8, str. Mărioara 56 A, rn. N. Bălcescu: teme diverse, teatru, muzică, sport; Maria Potra, elevă, 16 ani, Satu-Mare, str. Rozelor 8: cinema, muzică, literatură, ilustrate; Alexandru Vasile, elev, Mediaș, str. Aurel Vlaicu 33: tehnică, literatură, ilustrate; Bebe Matei, tehnician, Reșița, bl. 23 August, camera 128:

teme diverse, ilustrate; Mărioara Marin, elevă, Tirgoviște, str. Nicolae Bălcescu 214: teme diverse, literatură, artă; Emil Stolca, asistent universitar, 26 ani, Petroșani, Institutul de mine: teme diverse, automobilism, ilustrate; Romulus Benga, bobinator, com. Cătușele, rn. Strehala: muzică, ilustrate; Tedy Alexandru, absolvent liceu, 19 ani, comuna Licurici, rn. Alexandria: literatură, muzică, sport, ilustrate; Elena Romanini, elevă, 16 ani, Buzău, cart. Simileasca, str. Transilvaniei 126: teme diverse, cinema, muzică ușoară; Eugen Marinescu, elev, 17 ani, Brăila, str. Teodor Aman 50: teme diverse, ilustrate; Ion Andreescu, student, Timișoara, cămin 2, bd. Mihai Viteazul 1: ilustrate, muzică; Mihai Michescu, muncitor, 19 ani, Craiova, bloc tineret, str. Dimboviței 1: teme diverse, ilustrate; Elena-Uliana Bălănoiu, asistentă medicală, București, șos. Fundeni 37, cămin 2, et. III: literatură, medicină, ilustrate; Lidia Precornită, elevă, Tg. Jiu, str. G. Coșbuc 6: muzică, cinema, ilustrate; Ticu Bucur, lăcătuș mecanic, com. Cașin, rn. Tg. Ocna: literatură, cinema, ilustrate; Gheorghe Balea, elev, București 7, str. Cristea Răducanu 9, rn. N. Bălcescu: cinema, muzică ușoară, ilustrate; Rozalia Savin, elevă, 20 ani, Arad V, str. Decembrie 11: cinema, ilustrate; Dinu M. Păștică, elev, Craiova, str. I.P. Pavlov 99: filatelie, ilustrate; Margareta Pirvan, elevă, 16 ani, Mangalia, str. Rozelor 9: cinema, ilustrate; Marian Tănase, muncitor, București, str. Soldat Dinu Nicolae, rn. T. Vladimirescu: ilustrate; Cornel Olteanu, sudor, Hunedoara, str. 30 Decembrie, bl. C.M. 3, et. 6, ap. 66: teme diverse, sport, ilustrate; Tudor Vițiu, laminator, Hunedoara, bl. 136, sc. D., ap. 48: teme diverse, sport, ilustrate; Mirela Popescu și Sila Popovici, studenți, Petroșani, cămin studentesc nr. 2: muzică, sport, ilustrate; Mariana Danielescu, elevă, 17 ani, Cîmpulung-Muscel, str. Alexandru cel Bun 4: teme diverse, ilustrate; Valentina Leandro și Paul Emanuel Augustin, geologi, Mălini, rn. Fălticeni: literatură, muzică clasică, sport, ilustrate.

în câteva rînduri

Mihai Mărășescu, Cîmpina. 1) Nădăjdum că ați citit nota intitulată «Două ecouri pe aceeași temă» din nr. 39, pag. 18, în care au fost relectate pe scurt păreri și dorințele dv. 2) În ce privește colaborarea la rubrica «Cititorii fotografiază» o așteptăm sub

forma unor fotografii bine realizate — artistic și tehnic.

Gigi Boian, București. 1) Citiți punctul 1 de mai sus. 2) Tiraaj publicității noastre nu satisfac deocamdată cererile crescînd ale cititorilor. Sperăm ca în cursul anului viitor situația să se schimbe și la acest capitol. 3) Doriți să deveniți corespondent? De ați și devenit exprimîndu-vă at de frumos păreri despre materialul dedicat automobilului românesc. Așteptăm și alte scrisori din partea dv.

Gela Mocanu, com. Popești, rn. Focșani. Să încercăm să răspundem numeroaselor dv. Într-o bătăi și sugestii. 1) Am luat notă de dorința primitoare la istoricul Parisului. Credem însă că nu v scăpat reportajul despre Paris de azi, publicat în «Flacăra» nr. 17. 2) Spațiul acordat rubricii «Sport» stabilește în raport cu importanța evenimentului sau temei sportive ce ne-am propus să o tratăm. Nu intenționăm însă să înființăm un fișier fotbalistic așa cum sugerați dv. 3) Am înregistrat și propunerile pentru rubrica «Fișier filmografic». 4) Nu posedăm și deci nu avem cum trimite la cerere fotografiile unor echipe sau jucători de fotbal.

Mioara Orășanu, Reșița. 1) Ne scrieți: «...Menționez că acordă prea mic spațiu rubricii «Film». Vă răspundem (doar câteva exemple mai recente): d nr. 34, 35, 36, 37, 38, 39 nu au lips niciodată paginile de film. 2) Nu putem împărtăși părerea dv. (î firmată de altfel și de multe scrisori) potrivit căreia «coperte cu diferite peisaje nu sînt prea bine primite de tineri». 3) Copertă cu chipuri de actori și cîntări am publicat. Vedeți nr. 30, 31, 33, 38, 39 etc. 4) În ce privește creerea pentru o copertă cu Ala Delon, ea va fi curînd satisfăcut

Mircea Nicolăescu, Arad Caldele dv. cuvinte... «Ceea ce impresionează este promtitudinea și sinceritatea, solicitarea și competența răspunsurilor «Flacăra» ne-au produs o mare satisfacție. Despre foarte tinăra interpretă de muzică ușoară și populară dublată de o acțiță de teatru film. deosebit de înzestrată cu este Margareta Pislaru, nu es cazul să se scrie, deocamdată o biografie... Celelalte amănun pe care le solicitați n-ar contribui de puțin la definirea profilului ei artistic.

Eddie P., Tecuci. 1) Am transmis autorului materialului solicitat mulțumirile dv. 2) Colaboratorilor noștri le puteți scrie adresa redacției. 3) Cu privire Alain Delon citiți răspunsul de cititoarei Mioara Orășanu. A luat nota și de cealaltă dorință dv. (Salvatore Adamo).

Mirella Banu, Cluj. Scrieți

Întreruperea sarcinii și «epilogul» ei

Adoptarea de către Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România a Decretului cu privire la reglementarea întreruperii de sarcină, precum și ansamblul de măsuri menite să îmbunătățească condițiile de ocrotire a mamei și copilului reprezintă încă o dovadă a preocupării permanente a partidului nostru pentru realizarea unui program de perspectivă privind apărarea sănătății poporului nostru, creșterea natalității, consolidarea și dezvoltarea familiei — celula de bază a întregii noastre societăți. Noile condiții materiale și morale create vor contribui și mai mult la cimentarea edificiului social al patriei, la stimularea, dezvoltarea și înflorirea continuă a României socialiste.

Prin articolul care urmează răspundem unor cititoare ale revistei noastre, interesate în a cunoaște părerile și sfaturile competente ale medicilor specialiști în legătură cu unele probleme privind maternitatea, igiena sarcinii și sănătatea femeii-mame.

Dragostea maternă reprezintă o activitate instinctuală fundamentală, fiind înăscută, naturală, universală și de nezdrunținat. Dacă unele femei o nesocotesc sau o sacrifică, acestea nu se datorează unor înclinații profunde psihobiologice, ci lipsei de înțelegere a fenomenelor vieții, exagerării dificultăților creșterii copiilor și, de cele mai multe ori, comodității și egoismului — un egoism ce se întoarce, prin urmările sale, împotriva inesei și celor în cauză.

Instinctul matern, apărut din copilărie, se dezvoltă treptat, iar după maturizarea organismului prin pubertate primește un impuls puternic prin actul procreării, transformându-se într-un sentiment conștient și rațional. Modalitățile de exprimare a instinctului matern sînt variabile, însă independent de aceasta el acaparează adesea întreaga viață a femeii, îmbogățind-o cu noi sensuri. Femeia este astfel chemată să-și urmeze menirea sa biologică: nașterea copiilor.

Practicarea întreruperii sarcinii, chiar făcută în cele mai bune condiții medicale, poate duce la stări de boală și la accidente care ar fi evitate dacă acea simbioză care este starea de gravitate ar fi lăsată să decurgă în mod normal, desigur fără a primejdui viața și sănătatea femeii. Împlinirea fizică și morală pe care o presupune sarcina nu poate fi înlocuită cu nici un alt mijloc. Întrerupînd echilibrul stabilit între mamă și făt, organismul femeii va avea de suferit, iar intervenția prin ea însăși, și cu atât mai mult dacă este repetată, poate deveni extrem de periculoasă. Ea poate fi urmată de hemoragii cu anemie și scăderea rezistenței organismului, de infecții aduse din afară sau purtate în stare latentă pînă atunci. Întreruperea mersului sarcinii poate genera tulburări ale glandelor endocrine și ale corelațiilor funcționale dintre acestea, avînd drept umări răsturnarea funcționării tuturor organelor.

Ca o consecință a infecțiilor cronice apar durerile organelor genitale (anexite, salpingo-anexite), modificări ale acestor organe cu imposibilitatea fixării oului (infertilitate) sau fixarea patologică a oului (sarcini extrauterine, care pun în pericol viața femeii), avorturi spontane, sîngerări la o sarcină viitoare, punînd pe aceasta din urmă în pericol, și, în fine, sterilitatea (imposibilitatea de a mai obține o sarcină). Toate acestea fac din femeie o invalidă, necesitînd repaus, concedii, îndelungate tratamente medicale, chirurgicale și balneare, modificarea vieții în familie și în societate.

În timpul practicării actului de întrerupere a sarcinii se mai pot întîmpla accidente din cauza substanțelor anestezice sau perforații instrumentale ale organelor genitale, necesitînd intervenții operatorii.

În mod deosebit trebuie atrasă atenția asupra pericolului pe care îl prezintă întreruperea sarcinii de către persoane și în locuri necalificate, toate accidentele amintite mai sus căpătînd astfel un caracter de extremă gravitate (hemoragii mari externe și interne, pelvipertonite, peritonite generalizate, cangrene, septicemii, tetanii, stări toxice, inflamații cronice genitale, deviații și micșorări ale organelor, tulburări prin aderențe, flebite, uter cu pereții rămași subțiri, în pericol de rupere la nașteri ulterioare, dureri generale exasperante și chiar moartea).

Femeile trebuie să fie convinse că lipsa copiilor va fi resimțită după trecerea anilor și, chiar dacă din această cauză nu se va ajunge la o situație conflictuală serioasă în cadrul familiei, ele se pot considera ca nerealizate complet, sensul principal biologic al vieții lor rămînînd procrearea.

Dr. Horia PASCU
medic specialist ginecolog
spitalul «Profesor Gheorghe Marinescu»
din București

fotbal: activitate de toamnă

După F.I.F.A. (în a cărei atribuție a intrat organizarea Campionatului mondial de fotbal din acest an) a venit rîndul U.E.F.A. (Uniunea europeană de fotbal asociație) să preia prerogativele de gazdă pe lătrîmul continent: Campionatul de fotbal al Europei (interzări) și cele două cupe destinate cluburilor cîștigătoare de campionate și cupe naționale.

Sorții au decis programul competițional. Printre concurenți se află, evident, și echipe românești, prezente în ultima vreme la marile competiții fotbalistice. Este interesant, în acest sens, opinia cunoscutei reviste «France Football» care, referindu-se la perfecțarea întîlnirii Franța-România din primăvara viitoare, scrie: «Fotbalul românesc se afirmă în marile competiții europene, iar mulți dintre jucătorii săi posedă o autentică clasă internațională (aripa dreaptă Pircălab, mai ales)... Să nu uităm că echipa României a învins pe portughezi cu 2-0... Aceasta este o bună referință».

Itinerarul echipelor românești va străbate în acest sezon continental nostru în lung și-a lar: de la Liverpool la Nicosia, de la Strasbourg la Napoli, de la Gera la Sevilla și, bineînțeles, puncte terminus, Bucureștiul, Ploieștiul și Piteștiul.

Echipele noastre ca și adversarele lor în competițiile oficiale sînt de mult cunoscute: echipa națională are parteneri de grupă în campionatul Europei echi-

pent prieli de reabilitare. Febrilele încercări de a elucidă cauzele insuccesului din Anglia, de a se găsi o nouă formulă de selecție și conducere a echipei naționale stau măturate în acest sens. Fabbri a plecat cu Herrera sau fără el, calcio-ul italian intenționează să obțină în campionatul Europei ce n-a realizat în cupa lumii».

«Echipa Elveției — ne-a spus G. Ferrari — este echipă modestă ca valoare tehnică, dar a cărei ambiție și putere de luptă pot aduce rezultate surpriză».

Ne cunoaștem adversarii din recentele lor evoluții prilejuite de campionatul mondial. Jocul lor urmează însă a fi studiat de către specialiștii noștri acum, înainte de întîlnirile (Italia pe teren propriu și Elveția în deplasare). Experiența dobîndită în sezonul internațional trecut (am întîlnit patru finaliste ale campionatului mondial: Uruguay, Ungaria, Portugalia și R.F.G.; ultimele două medaliate cu bronz și argint este de un real folos atît specialiștilor care se ocupă de pregătirea echipelor, cît și jucătorilor selecționați).

Ștefan Covaci (antrenor al echipei reprezentative A) este de părere că, în timp ce nivelul jocului în ansamblu s-a îmbunătățit, atîngînd uneori parametrii jocului modern, rezultatele înscrise pe tablele de marcaj au fost corespunzătoare doar pe terenul propriu. Față de ocaziile create, procentul golurilor apare nepermis de mic. Și, în mod paradoxal, bur-

Prima confruntare, prima victorie (fază din meciul disputat între echipele Dinamo Pitești și F.C. Sevilla).

pele Italiei, Elveției și Ciprului; campioana noastră, Petrolul, va întîlni în cupa campionilor pe F.C. Liverpool, campioana Angliei; Steaua, cîștigătoare a Cupei României, va juca în cupa cupelor cu Racing-Strasbourg, iar finăra echipă Dinamo-Pitești va debuta în cupa orașelor-tîrguri în compania echipei spaniole F.C. Sevilla.

Un sezon competițional încărcat, în care oaze de liniște par a fi doar meciurile internaționale amicale (deși, în fapt, acestea constituie prologul marilor întreceri). Sezonul actual va însemna și o bună bază de plecare pentru competițiile de perspectivă: jocurile olimpice și campionatul mondial.

Echipele Italiei și Elveției, două din adversarele reprezentativei noastre în campionatul Europei, au fost finaliste ale recentului campionat mondial. Deși cartea de vizită a acestora nu a fost onorată în Anglia de rezultate remarcabile, de data aceasta seria se anunță foarte dificilă pentru noi. Antrenorul italian Giovanni Ferrari, component al celebrei «squada azzurra», care a cucerit de două ori cupa lumii, în prezent antrenor al centrului de la Coverciano, ne-a declarat cu prilejul unei recente vizite la București: «Campionatul Europei constituie pentru noi un prim și consis-

organizare a spăririi (compartiment care a dus, altfel, greu jocurilor) a fost părăsită în faze statice, echipa primind multe goluri din lovituri libere de colț.

«Prin tehnica fotbalului se poate exprima pe deplin — ne-a spus Georges Boulogne, vicepreședintele Federației internaționale a antrenorilor. De aceea cotăm că este necesar ca, în pregătirea echipelor noastre, să crească ponderea pregătirii tehnice. Sloganul «tactica,parauca universală» trebuie reconsiderat critic».

De asemenea în selecția lotului (lotul lărgit are vedere 33 de jucători, cîte 3 de fiecare post), tehnica individuală trebuie să fie principalul factor al selecționării. Promovarea lui Lucescu și nu demult a Dobrin se înscriu pe această linie pozitivă.

Bazil Marian (antrenor al lotului olimpic) ne spune că întîlnirile din această toamnă vor constitui un examen dificil al capacității antrenorilor noștri. Vom avea de susținut 18 meciuri cu adversari redutați. Așteptăm deci, de la apropiatul sezon internațional de fotbal de calitate dar și rezultate de prestigiu ale echipelor românești.

profesiunea de... credință?

Un cuvânt uzual, cum este profesiunea, are pentru oricine un înțeles cât se poate de limpede: meserie, ocupație. Convingerea noastră că știm foarte bine ce înseamnă profesiune suferă un adevărat șoc în clipa când sîntem puși în situația de a răspunde la întrebarea: dacă profesiunea înseamnă «indeletnicire, ocupație», de ce se spune profesiune de credință? La prima vedere expresia aceasta, destul de binecunoscută, ne apare ca ilocică; și totuși justificarea ei nu e greu de găsit, căci cuvintul profesiune păstrează aici sensul originar al termenului latin professio: expunere, manifestare, declarație. Textul prin care cineva își expune convingerile (morale, politice, religioase, artistice), le aduce la cunoștința publică, este o astfel de profesiune.

Exemplul de mai sus dovedește că sensul vechi

al unui cuvint se menține câteodată numai într-o expresie. O dovadă asemănătoare o aduce maxima populară ai carte, ai parte. Căci, împotriva părerii larg răspîndite, aici cuvintul carte nu înseamnă de fapt nici «volum», nici «învățtură» sau «cunoașterea scris-cititului», ci păstrează sensul vechi de «act doveditor, document, atestat». Formula ai carte, ai parte are origine juridică: dacă ai carte (= act doveditor al drepturilor de proprietate, moștenire etc.), ai parte (= poți dobîndi partea ce îți se cuvine din averea în cauză). Semnificația veche, juridică, s-a uitat, expresia echivalînd acum cu «cine are diplome, certificate de studii, are succesul asigurat».

Sorin STATI

APARIȚII CIUDATE

Apariția recentă, aproape spontană, în unele așezări urbane, a anumitor personaje ce au stîrnit nedumerire prin aspectul lor fizic a dus la presupunerea că aceștia ar fi descendenți ai vechilor vandali, motiv pentru care au și fost denumiți «neovandali» sau «vandali moderni».

Despre vandali au scris numeroși istorici de seamă. Ei ne sînt binecunoscuți. Despre neovandali, însă, n-a scris pînă acum nimeni așa că voi scrie eu, atît pentru faptul că istoria lor este aproape necunoscută, cît și pentru a înlătura unele confuzii.

De la început atrag atenția asupra faptului că neovandalii n-au nici o legătură cu vandalii din vechime, lucru dovedit prin aceea că unii dintre neovandali nici n-au auzit de strămoșii lor. De asemeni, n-au legătură nici cu «daci» generalului-regizor ce luptă pe cîmpia de la Buftea cu oștile «romane». Ceea ce produce derută însă este existența bărbii care la neovandali are forme și dimensiuni diferite, unele purtînd denumiri cu rezonanță străveche; dar confuzia poate fi înlăturată ușor dacă ne gîndim la faptul că majoritatea neovandalilor poartă barbă ca la nea Jenică» de la «Igienă» din centru, instituție a cărei existență, în vremurile străvechi, nu ne este semnalată de istorici.

Neovandalii sînt răspîndiți în special prin orașe, de unde și unele denumiri ale acestora ca: neovandali craiovensis, neovandali brașoveni, neovandali dodeștensis etc., etc...

Datorită unei enigmatice selecții naturale, neovandalii sînt în majoritatea lor tineri, motiv pentru care se cere ca organizațiile și organisme care au drept sarcină educarea tineretului să se ocupe mai îndeaproape de ei.

Portul neovandalilor, pe lîngă existența bărbilor semnalate mai înainte, constă dintr-o cămașă pestriță, descheiată pînă în dreptul ombilicului, o pereche de pantaloni ce pot fi albi, strînși pe genunchi și cu manșeta «cloș» pentru aerisire, sau cenușii, cu ținte și cătărâmi, aidoma celor purtați de crescătorii de vite din pampasurile sud-americane. În picioare au încălțări cu botul jûguiat, ca să nu se împiedice cînd umbli.

Majoritatea neovandalilor se ocupă cu creșterea animalelor, adică taie frunză la cîini; o parte dintre ei însă se ocupă și cu meșteșugurile, fiind mari meșteri în aranjarea «pietrelor», în «șeptic» sau alte îndeletniciri manuale asemănătoare.

Neovandalii, ca toți oamenii înapoiati, sînt superstițioși și cred în zei. Zeii lor se numește Magnetomolxis și lui i se închină strigînd «ye-ye», în timp ce cu trupurile execută mișcări războinice.

Istoria neovandalilor, deși de dată recentă, este totuși și presărată cu multe războaie, cele mai însemnate fiind acelea cu «Romulus și Remus», cu «Marchiza Îngerilor» sau cu «Cleopatra» pe ecran lat. În războaiele «de cucerie», neovandalii aruncă în luptă și carele lor de luptă tip Fiat, Wartburg sau Renault, iar la nevoie chiar și jucăriile sustrase copiilor vecinilor lor, cunoscute sub numele de Trabant.

Dată fiind întășișarea neovandalilor, e bine ca atunci cînd treceți pe lîngă ei să explicați copiii dv. că aceste curioase exemplare ale faunei urbane nu sînt doar niște bau-bau nevinovați sau niște migratori nedoriți și nedăunători, ci niște insecte foarte periculoase, agenți patogeni ai unor boli ce nu cruță. Și că împotriva lor trebuie să se ia măsuri de stîrpire și dezinfecție.

Victor SIMION

Ilustrație de N. CORNELIU

CUVINTE ÎNCRUCIATE

toamna

ORIZONTAL: 1) Începe toamna în teatru — Surse de căldură pentru anotimpul rece. 2) Autorul unor cunoscute «Rapsodii de toamnă» — La capăt de drum 3) Distanțat — Terci — Sacagii. 4) Veselie, haz — Cenușiu — A pictat tabloul «Struguri de Dealul Mare». 5) Rocă metamorfică — Numai. 6) Uniunea artiștilor plastici — Urare la un pahar de vin (inv.) — Sint. 7) Face parte din consiliul unei eforii — Vas petrolier. 8) Pană — Sprijină vița de vie — «Toamna» de față de exemplu. 9) Bănuș (od.) — Lac în Finlanda — Tel! 10) A ști (od.) — Prezintă în vitrinele sale moda de toamnă. 11) Decor pentru «A ruginit frunza din vii» (pl.) — Program împărțit pe ore. 12) Ore! — Posed — Fructe care se coc toamna — Negăție. 13) Bucurii — Arbust. 14) Pronume — Jucător la Dinamo-București — Element de compunere însemnînd cîntec. 15) Spetează — Furcă de tors. 16) Aburul toamnei — Lucrare agricolă care se face primăvara și toamna. 17) Salutare — Îndrăgostit. 18) Avantaj la joc de cărți — Accentuate — Localitate în Franța. 19) Se pregătesc toamna — Parter la teatru. 20) Metal ce-și împrumută toamna culoarea pădurii și viilor — Referitoare la Italia.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

VERTICAL: 1) Dulce rod al toamnei (pl.) — Fotbalul de exemplu — Local cu băuturi de sezon. 2) Vine cu recolte bogate și must dulce — Pleacă toamna — Așa (reg.) — Cel din câmpionatul de fotbal începe toamna. 3) Lîngă mine — Sema al unei anumite toamne — Cînd încep ploile, se face colac în fața ușii. 4) În gînd! — Car! — Fecior — Unitate de măsură pentru ploaia torențială — Acum! 5) La circ! — Stă la fereastră — «Dacă-n douăzeci de toamne» — Fir. 6) Răpus — Vorbitor — Acea — Imediat. 7) A scris poemul «Strugurii și vîntul» — Se încălzesc o dată cu venirea frigului —

Toamna le dezgolește de frunze. 8) Dînsa — A se înroși — Fluier de trescîie cu șapte guri (pl.) — Învîrtic. 9) Sodiu — Bidiviu — Vehicul rustic — Cîntec. 10) Ploaie — Mijloc — Surori mai mari (reg.) — Începe slalomul! 11) Interjecție — Arbore înrudit cu paltinul — Respingi. 12) Ploaie mărunță de toamnă — Podoabă — Ceapă — Must. 13) A scris poezia «Auzi prin frunze uscate» — Iubit — Construcții pentru păstrarea știuleților de porumb.

L. STOICESCU

Cuvinte mai puțin cunoscute: TAF, IRC, TANA, AVU.

carnet automobilistic

AVERTIZOARE PERFECTIONATE PENTRU AUTOVEHICULE

Circulația intensă din orașe, de pe șosele și autostrăzi, impune adesea micșorarea distanței normale dintre autovehicule și apropierea acestora, în mers, la distanțe mai mici decît cele minime de securitate, în caz de frînare bruscă.

Specialiștii de la mai multe institute de cercetări din Europa și America apreciază că avertizoarele cu lumină roșie care se aprind la spatele autovehiculelor cînd se apasă pe frînă sînt depășite ca eficacitate. Ei afirmă că în 80% din cazurile de frînare bruscă, la distanțe sub cele minime, semnalul este de prisos, deoarece așa-numita secundă de reacție împiedică oprirea imediată.

Se impune trecerea la o semnalizare mai evoluată. Introducerea a două culori nu satisface în întregime, deoarece alternanța se face prea brusc și dă, în fond, același efect cu aprinderea directă a roșului.

După studii și experimentări executate în condiții de circulație de intensități și viteze diferite, s-a ajuns la concluzia că alternanța verde-galben-roșu, devenită tradițională și adînc fixată prin reflexe, este cea mai potrivită. Se propun următoarele:

— Cînd piciorul drept apasă pe accelerator, la semnalizator să se aprindă culoarea verde.

— Cînd piciorul drept încetează accelerarea, să se aprindă culoarea galbenă.

— În momentul în care piciorul drept apasă pe frînă, să se aprindă lumina roșie, care semnalizează pericolul. Se cîștigă astfel, ca timp, fracțiunea de secundă cit durează, chiar în cazul celor mai prompte reflexe, schimbarea piciorului de pe accelerator pe frînă. Culoarea galbenă, aprinsă mai înainte decît cea roșie, avertizează. De asemenea se consideră reconfortant și odihnitor, în cazul mersului cu viteze pe șosele sau autostrăzi, existența culorii liniștitoare, verdele, care dă siguranță celui care urmează.

Experimentările noului sistem de semnalizare între autovehicule, în condițiile circulației în orașe, a demonstrat însă și pericolul concentrării excesive a atenției asupra vehiculului din față, negliindu-se complexul relațiilor stînga-dreapta, semnalizatoarele de la stopuri și mai ales pietonii. Iată de ce se ezită încă a se introduce noul sistem. Deocîndată se preconizează utilizarea lui doar în afara orașelor, prin conectarea unui contact special care în timpul circulației în oraș readuce semnalizarea la cea obișnuită, cu roșu pentru pericol.

Ing V. IOANID

dezlegarea jocului «VITICOLĂ», apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) ARAC — MUSTARIE. 2) MALAGA — AUREL. 3) ACIZI — SCROB — M. 4) NEGA — REA — NUCA. 5) MONDIALA — TON. 6) T — TEASC — RA — NA. 7) UDE — CLADARII. 8) LR — VII — ADINCA. 9) BACA — NOU — PIAN. 10) UGI — AGA — VAI — A. 11) RAVAC — LEIT — BN. 12) ESIP — VASE — ORA. 13) LACATA — TROTUS. 14) NERUDA — IDEM. 15) TI — TIRNA — OTAC. 16) R — SICA — IUBITI. 17) AVANA — BURET — R. 18) PILE — PODIS — UC. 19) ATA — SAT — ATARE. 20) SAMPANIE — IASI.

o discuție despre DEMNITATE și COMPORTAMENT

A început noul an universitar. Poeții spun că în plină toamnă irumpe primăvara. Într-adevăr, străzile sînt colorate de prezența primăvăritică a tineretului studentesc, de vioișia lui, de exuberanța lui. Începe un nou an de muncă, în care arma de luptă a viitorului om de știință devine receptivitatea și tenacitatea. Un nou an care ridică sumedenie de probleme. Între ele și aceea a comportamentului.

Seriozitatea la învățătură se poate împăca, de pildă, cu a nu ceda locul în tramvai cuiva mai în vîrstă? Nu cumva studentul mediocru e una și aceeași persoană cu cel care, prin tramvaie ori autobuze, îmbrînțește în dreapta și în stînga sau cu cel care, cînd dă mîna cu un om mai în vîrstă, nu se înclină respectuos? Întîmplarea să facă oare ca Florin Traian Adam Chertișanu, din anul III al Facultății de drept, să poarte barbă, să ascundă un pumnal în buzunar și să provoace scandaluri și bătăi? Întîmplarea îl împinge oare pe studentul Mihai Popov din anul II al aceleiași facultăți la aceeași ipostază de «tînăr bărbos» sau pe Harald Alexandrescu din anul IV al Facultății de matematică să provoace, în stare de ebrietate, scandaluri publice? Desigur că nu! Mediocritatea lor profesională explică multe. Iar comportamentul lor din viața de toate zilele explică și lipsa lor de dragoste pentru studiu. Așadar, o discuție despre comportament nu poate fi decît binevenită.

«EXISTĂ O CORESPONDENȚĂ ÎNTRE COMPORTAMENTUL TINERILOR ȘI CARACTERUL LOR?» — aceasta este întrebarea cu care redacția noastră s-a adresat tovarășilor conf. univ. TAMARA DOBRIN, prorector al Universității din București, PAULA STOLERU-CONSTANTINESCU, asistentă la catedra de psihologie a Universității din București, COSTIN AZIMIOARĂ, student la Institutul de teatru, TOMA GEBER și ANDREI IACOVESCU, studenți în anul IV al Facultății de automată de la politehnică.

pasiunea pentru studiu implică neapărat și o comportare civilizată

Conf. univ. Tamara DOBRIN

Deprinderile care se statornicesc foarte de timpuriu și care o dată cu scurgerea timpului se dezvoltă într-un sens sau altul, mi se pare că hotărăsc, de fapt, atitudinile majore, acelea care intră în trăsăturile de caracter ale omului. Nu e un secret pentru nimeni că oamenii deprinși de mici să aibă o pasiune și o activitate eficientă (există activități pentru toate vîrstele, chiar dacă la copii se numesc joacă și la savanți — cercetare) vor înțelege totdeauna strădaniile corespunzătoare ale altora și vor avea față de aceștia atitudinea civilizată corespunzătoare. Nu întîmplător punctualitatea, adevărata disciplină firească, autoexigența, sensibilitatea față de cei din jur (fie că e vorba de părinți, fie că e vorba de colegi, fie că e vorba de vecinul din autobuz sau de cel de la coada de bilete etc.) sînt apajul tinerilor harnici, studenților buni, care îi înțeleg pe ceilalți din propria lor experiență.

Puteam întîlni însă oameni cu pasiuni dar care privesc în jur de pe o poziție de dispreț sau neînțelegere față de preocupările altora. Ei e un student pasionat în munca sa, dar n-are timp să înțeleagă pasiunile altora, n-are timp să se gîndească la ipostaza în care se prezintă vizavi de alții, toate acestea și derivatele lor fiind considerate «nimenicuri» care-i răpesc din timp și îi stau în cale. O asemenea atitudine trebuie criticată, dar cu atît mai condamnabilă mi se pare comportarea lipsită de orice urmă de omenie și civilizată a studentului lipsit de pasiune științifică, a cărui tinerete se scurge inutil și fără orizont.

experiențele vieții noastre noi

Paula STOLERU-CONSTANTINESCU
asistentă la catedra de psihologie
a Universității din București

Profilul de comportament al studentului nu este numai completiv celui profesional, ci și corelativ cu totalitatea laturilor personalității lui. Noi nu formăm un cunosător în sine într-un domeniu sau altul, ci un militant pe tărîmul științei, un om înzestrat cu dragoste pentru profesie, un om înzestrat cu spirit creator pentru viitoarea activitate de producție, un om apt să-și concentreze eforturile sale pentru prosperitatea continuă a țării. Aceste deziderate de ordin major în formarea studentului ca om de știință, cercetător, profesor sau propagandist al ideologiei marxiste sînt idealurile noastre cele mai înalte. Trăsăturile morale caracteristice comportamentale ce se constituie în activitatea studentului se pot transforma în elemente ale stilului său de viață și de muncă.

De aceea ne bucură deosebit de mult faptul că majoritatea studenților se caracterizează prin ceea ce este propriu omului de tip nou, comunist, și reprobăm cu toată indignarea trăsături repudiabile, ca egoismul, o prematură și nefirească blazare, violența și vulgaritatea, brutalitatea și altele de felul acestora, care sînt cu totul străine vieții noastre actuale.

un spectacol grotesc

Costin AZIMIOARĂ
student

În pragul ușii unui restaurant de la poalele Tîrpei apar, rînd pe rînd, trei tineri și două tinere înveșmîntați în

blue-jeans. Tinerii (dintre care doi purtători de barbă) se opresc și lasă loc de trecere celor două fete din spatele lor. Și cu asta momentul de cavalierism s-a consumat. Cei cinci se așază la o masă liberă din fundul localului, cerînd gîlăgios votcă pentru toată lumea. Unul dintre ei desface husa unui magnetofon portabil. Muzica izbucnește. Cei doi purtători de barbă se ridică zvicînd în picioare o dată cu cele două purtătoare de blue-jeans. Dintr-o dată încep cu toții să-și scuture trupurile ritmic, strigînd: «Shake! Shake!»

Capetele consumatorilor se întorc brusca spre ei. Al cincilea purtător de blue-jeans nu dansează. Mestecă chewing-gum. Localul comentează intrigat și indignat spectacolul ivot. Ospătarul se apropie cu băutura:

— În local nu se dansează!...

În loc de răspuns, cei doi bărboși își clatină capetele ritmic slobozînd țipete scurte:

— Shake! Shake!

Fără îndoială că asemenea spectacole grotesci nu caracterizează tineretul nostru studios. Dar ele își manifestă din nefericire prezența. Violentînd bunul simț public, se află astfel de tineri care confundă libertatea cu libertinajul. Trebuie cu toată hotărîrea să extirpăm din mentalitatea tinerilor astfel de regretabile confuzii. Libertinajul, de la cel vestimentar pînă la cel de comportament, pătează viața noastră nouă, proaspătă, luminoasă.

pentru a fi corespunzători funcției

Andrei IACOVESCU
student

Dacă sîntem atenți la ceea ce se petrece în jurul nostru nu se poate să nu sesizăm ciclul unui fenomen specific studenției. În fiecare toamnă cîteva mii de elevi devin studenții anului I al Institutului politehnic. Eu mă aflu la sfîrșitul anilor de studii. Anul acesta, uitîndu-mă mai atent la cei ce încep acest ciclu superior, m-am întrebat, privindu-i: «Care este drumul pe care l-am parcurs noi, cei care ne apropiem de sfîrșit? Prin ce ne deosebim noi de boboci?» Prin cunoștințele noastre, s-ar răspunde în primul moment, prin experiența noastră studentescă, s-ar adăuga într-un al doilea moment. «Începem să fim ingineri», lată ultima concluzie și cea mai apropiată de adevăr. Și

În prima zi de cursuri.

totuși n-am răspuns complet la întrebare. A spune că sîntem ingineri sau aproape ingineri nu lămurește într-utocul întrebarea: «Prin ce ne-am apropiat de cei mari? Oare cunoștințele însușite nu sînt încă incomplete pe lingă cele pe care va trebui să le căpătăm în continuare?» Experiența noastră studentescă nu este nici pe departe o adevărată experiență inginerescă. Ceva însă mi spune că m-am schimbat, ceva îmi spune că studentul este foarte aproape de inginer. Această etapă finală a studenției, premergătoare aceleia în care rostul meu social va căpăta contururi definitive, îmi dă alte răspunderi. Știu că dacă nu m-am pregătit serios, tenace, sistematic, disciplinat, pentru noua mea profesie, voi fi un om necorespunzător situației mele profesionale. De aceea nu găsesc suficiente cuvinte pentru a-i îndemna pe toți colegii mei mai tineri la o pregătire cit mai temeinică, cit mai asiduă pe tot timpul anilor de studii. Desigur că nu exclud distracțiile. Am în vedere însă acele distracții care ne procură odihnă activă: excursiile, vizionarea unui film bun, a unui spectacol muzical sau de teatru, lectura unei cărți etc....

o muncă ce implică ordine și seriozitate

Toma GEBER
student

Un student la o facultate tehnică se deosebește de studentul oricărui alt tip de facultate. Pe lingă calitățile necesare unui element bine pregătit, în stare să facă față cerințelor din orice domeniu, studenții facultăților tehnice trebuie să învețe să muncească mai mult decît ceilalți studenți, de aceea munca lor implică ordine și seriozitate.

În cadrul disciplinelor tehnice, automatică este o ramură tînără și de mare viitor. În meseria noastră, învățătura nu se limitează la cei cinci ani de facultate; cunoștințele căpătate în automatică vor trebui mereu completate, ceea ce necesită însușirea în facultate a unui stil de muncă pe care să-l păstrăm în viitor.

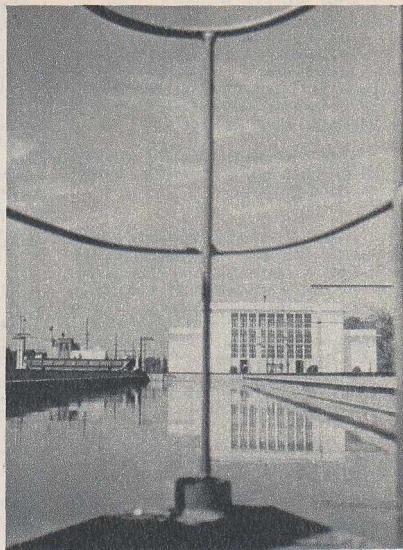
Există, la noi în an, oameni foarte diferiți în ceea ce privește firea; de aici, moduri diferite de a învăța și de a se purta, în viața pe care o petrecem zi de zi împreună. Pe unii îi pasionează meseria, le solicită la maximum preocupările. Acești studenți dau rezultatele cele mai bune. Alții privesc superficial viața de studii. Sînt dezordonați și nedisciplinați. O spun cu toată convingerea: nu numai în școală nu obțin note mari, dar societatea în care vor intra mline ca profesioniști îi va nota slab.

Sînt, de pildă, unii, care în timpul cursurilor se agită tulbură liniștea necesară predării. La cererea repetată a profesorului de a avea o atitudine corespunzătoare răspund că se pot pregăti și singuri și că vin la cursuri doar pentru că sînt obligați de decanat. Să fie oare așa?

Eu cred că nu. Cine vrea într-adevăr să studieze trebuie să fie serios și disciplinat. Este de datoria numărului mare de studenți adevărați, demni de acest titlu, de a acționa cu hotărîre și promptitudine pentru a apăra cinstea și onoarea de a fi student al patriei socialiste.

Anchetă realizată
de Bazil DUNĂREANU

curier

la arcuda

La stația de filtrare a apei de la Arcuda-București s-au efectuat de curind lucrări hidrotehnice menite să sporească debitul de apă pentru Capitală. S-au construit noi canale și un

nou apeduct care face legătura cu nodul hidraulic de la punctul denumit Bicu; s-a construit de asemenea o stație hidromecanică.
În fotografie: noi bazine de decantare.

variate sortimente de ciment

În laboratoarele industriei cimentului, activitatea de cercetare este concentrată îndeosebi spre valorificarea deplină a resurselor naționale de materie primă pentru realizarea unor sortimente cu calitate superioară. Au fost obținute astfel, între altele, o serie de cimenturi cu rezistențe inițiale ridicate (300-400 kg pe cm², la 24 ore), cimenturi necesare industriei petroliere (pentru sonde cu presiuni înalte) și cimenturi hidrotehnice (folosite la baraje). Și-au găsit totodată o utilizare superioară în industria cimentului o serie de materiale neobișnuite acestui sector. Un colectiv de la Institutul politehnic din Cluj a rezolvat, de pildă, problema fabricării betoanelor expandate cu pulberi de aluminiu. S-a dovedit că betonul preparat cu asemenea pulberi este foarte ușor, extrem de rezistent și un bun izolator. Și la întreprinderea din Doicești s-a realizat, din praf de aluminiu, cenușă (rezultată de la arderea cărbunelui la termocentrala din aceeași localitate), var, ghips și detergenți, un beton extrem de ușor și rezistent. Un calup din acest material are volumul a 14 cără-

mizi obișnuite, dar greutatea a numai 4. Efectul practic: construcții ușoare, productivitate mare pe șantiere.

Zgura cuprifera granulată, un deșeu rezultat din prelucrarea metalelor neferoase, a căpătât și ea o folosință, fabrica din Turda realizând cu acest material — bogat în siliciu — cimenturi cu rezistențe sporite.

Alte sortimente urmează a fi introduse în producție. Unul dintre acestea este cimentul hidrotehnic rezistent la sulfați, experimentat de fabrica «Temelia» — Brașov pentru barajul de la Porțile de Fier, cimentul hidrotehnic cu zgură «HZ», cimenturi pentru sonde de mare adâncime (5 000-7 000 m), cimentul aluminos de mărcile 400 și 500 (refractar și anticorrosiv), cimenturi cu rezistențe inițiale de peste 400 kg pe cm², cimenturi albe și cimenturi colorate pentru finisaje de construcții.

În prezent, țara noastră produce — pentru nevoile interne și de export — circa 30 de sortimente de ciment, aproape de 7 ori mai multe decât în anul 1950.

Gh. BRĂTESCU

de „ziua petrolistului“

Ca în fiecare an, în țară se sărbătorește «Ziua petrolistului», închinată muncii neobosite și succeselor obținute de cei ce valorifică o mare bogăție națională: petrolul. În cele ce urmează, corespondentul nostru ne face cunoscută o nouă realizare în domeniul modernizării exploatarea petroliere.

Moșoaia este prima din schelele de extracție ale regiunii Argeș care beneficiază de controlul și supravegherea automată a funcționării sondelor. La fiecare din cele 180 de sonde aflate în pompaj, cuplate la supravegherea automată, au fost montate sisteme de traducere și transmisiune prin intermediul cărora se urmărește în orice moment desfășurarea procesului de extracție. De la pupitrul de comandă dispecerul

supraveghează automat funcționarea pompelor de adâncime, starea echipamentului de fund (pompe de adâncime, prăjini de pompare, țevi de extracție), coordonează operativ activitatea de intervenție și alte operații numite — în limbajul curent al petrolistilor — dinamograme. Cu o nouă apăsare pe butoane se obțin informații asupra funcționării utilajelor de suprafață, echilibrul unității de pompare și consumul de energie electrică. Numai în luna septembrie au fost făcute peste 1 600 de dinamograme și 4 050 electrograme. De la pupitrele de comandă se supraveghează și se comandă sondele la distanțe mari, situate chiar în locuri greu accesibile.

I. BOCIU

cadran
interna
țional

de 30 de ori mai puțin

Într-o perioadă de patru ani — 1960-1964 — pentru care există date statistice definitive, venitul pe locuitor în statele aflate în curs de dezvoltare a sporit cu doi dolari pe an. În aceeași perioadă, sporul mediu anual în statele capitaliste dezvoltate a fost de 60 dolari. Cifrele nu pot surprinde. Citirea lor în recent încheiata sesiune a Consiliului pentru comerț și dezvoltare a constituit un argument în plus pentru demonstrarea tezei că situația economică a celei «de-a treia lumi» nu a încetat să se înrătățească, atât absolut cit și relativ, în cei doi ani care s-au scurs de la Conferința pentru comerț și dezvoltare.

La sesiune s-a discutat despre injusta politică economică a statelor capitaliste dezvoltate, față de statele în curs de dezvoltare. Pentru acestea din urmă problema principală (exceptând chestiunea ajutorului tehnico-economic pe care îl solicită) o constituie posibilitatea să exportăm materiile prime de care dispun, să câștigăm, prin propriile lor forțe, sumele necesare echipării lor industriale și rambursării diverselor ajutoare. Iată de ce s-a auzit tot mai des repetată lozincă acestor state: mai bine comerț decât ajutor. Or, ce se întâmplă pe piața mondială capitalistă? Prețurile produselor industriale de toate tipurile cresc necontenit în ultimii doi ani. În același timp, sub pretextul promovării unei politici antiinflaționiste, principalele state capitaliste au impus prețuri permanente mai scăzute pentru im-

porturile lor de materii prime agricole și industriale. Rezultatul este ușor de bănuț. Statele slab dezvoltate au putut să achiziționeze mai puțin echipament industrial în schimbul exporturilor lor de materii prime.

S-a ajuns la situația consemnată în ultimul raport al GATT cu privire la evoluția comerțului mondial: în 1965 volumul exporturilor mondiale a sporit cu numai 8% față de 10% înregistrat în cursul anului anterior. Această scădere de ritm a afectat însă în primul rind tocmai comerțul statelor aflate în curs de dezvoltare.

În aceste condiții, luările de atitudine ale delegațiilor țării noastre au fost primite o dată în plus cu un viu interes. Reprezentanții țării noastre au arătat că România promovează cu consecvență schimburi comerciale bazate pe avantajul reciproc și respectarea suveranității naționale. Delegații ai unor țări străine au subliniat la rindul lor contribuția adusă de România la industrializarea statelor reprezentate de ei și la armonioasă dezvoltare a comerțului exterior al acestora.

Lupta pentru introducerea unor principii juste și echitabile în relațiile comerciale internaționale va continua până la viitoarea Conferință mondială pentru comerț și dezvoltare — în 1967 — conferință care va reprezenta o nouă etapă în acțiunea de dezvoltare a schimburilor economice dintre state.

Eugen PHOEBUS

va fi străpunsă scoarța pământului?

O știre apărută recent în presa franceză informează că S.U.A., după ce au cheltuit fabuloasa sumă de 55 milioane dolari pentru realizarea proiectului Mohole care prevede forarea scoarței terestre până la mari adâncimi, au hotărât să abandoneze lucrarea. După cum se știe, proiectul Mohole — elaborat în urma indicațiilor școlii de-a 11-a Adunări generale a Uniunii geodetice și geofizice internaționale care a avut loc la Toronto (Canada) în anul 1957 — urmărește străpungerea scoarței până la nucleul pământului și cercetarea structurii pământului de adâncime.

Uniunea Sovietică a anunțat că va continua eforturile sale îndreptate spre realizarea acestui șel științific. Spre deosebire de S.U.A., care își aleseseră punctul de foraj în Oceanul Pacific, nu departe de Insulele Hawaii, Uniunea Sovietică

s-a oprit asupra platformei continentale, orientându-se spre depresiunea Mării Caspice, Munții Urali, Transcaucazia, Peninsula Kola și Insulele Kurile.

În depresiunea Mării Caspice forajul a început din anul 1961, atingând în 1965 adâncimea de aproape 6 000 metri. Totuși, datorită dificultăților întâmpinate în această regiune, obiectivul a fost redus de la 14 la 7 km. În Munții Urali se ajunseseră în 1965 la 3 800 metri adâncime, dintre care 2 000 săpați în rocă cristalină. Aici se prevede pentru următorii 3-4 ani atingerea unei adâncimi de 14 km.

În Insulele Kurile lucrările nu au început încă. Planurile preliminare prevăd executarea forajelor până în anii 1971-1972.

I. MIHNEA

Desenul de mai jos prezintă proiectele de străpungere a scoarței pământului — cel sovietic de pe platforma continentală, iar cel american (abandonat) în Oceanul Pacific, în preajmă insulelor Hawaii.

